

NAFARROAKO PARLAMENTUKO

ALDIZKARI OFIZIALA

VII. legegintzaldia

Iruña, 2010eko azaroaren 10a

109. ZK.

A U R K I B I D E A

B SAILA:

Foru lege proposamenak:

- Foru Legea, Haurrentzako eta Nerabeentzako Sustapenari, Laguntzari eta Babesari buruzko abenduaren 5eko 15/2005 Foru Legea aldatzen duena. Osoko Bilkurak onetsia (2. or.).
- Foru Legea, Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonak dituzten eskubideei eta bete-beharrei buruzkoa. Osoko Bilkurak onetsia (6. or.).
- Foru Legea, zeinaren bidez profesionalen erregistroa sortzen baita haurdunaldiaren borondatezko etendura dela-eta. Osoko Bilkurak onetsia (33. or.).

E SAILA:

Jabeldurak, mozioak eta adierazpen politikoak:

- Erabakia. Horren bidez, Espainiako Gobernua premiatzen da Noain-Iruña Aireportuko instalazioetako errotuluak euskaraz eta gaztelaniaz jar ditzan. Osoko Bilkurak onetsia (36. or.).
- Erabakia. Horren bidez, Osasun Departamentua premiatzen da San Frantzisko Xabierkoa zentro psikogeriatrico Oroimenaren Unitatea deszentraliza dezan. Osoko Bilkurak onetsia (36. or.).
- Erabakia. Horren bidez, Osasun Departamentua premiatzen da bere gain har ditzan guztiz Petö Metodoaren bidezko tratamenduen kostuak. Osoko Bilkurak onetsia (37. or.).
- Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da Estellerriko eremu ureztagarri berriari buruzko proiektuaren gaineko kontsulta egin dezan. Osoko Bilkurak onetsia (37. or.).
- Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da Legebiltzarrean foru lege proiektu bat aurkez dezan Nafarroako Langile Publikoaren Estatutua arautzeko. Osoko Bilkurak onetsia (38. or.).

B saila:
FORU LEGE PROPOSAMENAK

Foru Legea, Haurrentzako eta Nerabeentzako Sustapenari, Laguntzari eta Babesari buruzko abenduaren 5eko 15/2005 Foru Legea aldatzen duena.

OSOKO BILKURAK ONETSIA

Nafarroako Parlamentuak, 2010eko urriaren 28an egindako Osoko Bilkuran, onetsi zuen Haurrentzako eta Nerabeentzako Sustapenari, Laguntzari eta Babesari buruzko abenduaren 5eko 15/2005 Foru Legea aldatzen duen Foru Legea.

Legebiltzarreko Erregelamenduko 145. artikuluan ezarritakoa betez, argitara dadin agindu da.

Iruñean, 2010eko urriaren 29an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

**Foru Legea,
Haurrentzako eta Nerabeentzako
Sustapenari, Laguntzari eta Babesari
buruzko abenduaren 5eko 15/2005
Foru Legea aldatzen duena.**

ZIOEN AZALPENA

Haurrentzako eta Nerabeentzako Sustapenari, Laguntzari eta Babesari buruzko abenduaren 5eko 15/2005 Foru Legea onetsi zen adingabeen arazoei aurre egiteko xedearekin, orotariko ikuspegi batetik, gizarteko talderik ahulenatariko bat baita, bai eta haien orotariko garapena bultzatu eta bizi maila duina bermatzen duten ongizaterako politikak garatzeko xedearekin ere.

Foru lege hau indarrean egon den urteetan, agerian geratu da beharrezkoa zela legea aplikatzerakoan detektatutako zenbait hutsune eta gabezia betetzea, bai eta adingabeen eta gaur egungo gizartearen beharrian eta eskakizunetara hobeto egokitutako legezko marko bat eskaintzea ere. Behar hori agerikoa da adopzioaren alorrean.

Adopzioari buruzko arauak onesterakoan, Estatukoak nahiz autonomia erkidegoetakoak, gehien eztabaidatutako gaietako bat izan da adop-

zio eskatzaileen adinari eman beharreko garrantzia, haien egokitasuna baloratze aldera.

Oro har, adopzioarako gaitasuna Kode Zibilaren 175. artikuluan araututa dago. Xedapen horretan, bi baldintza besterik ez dira ezartzen: adoptatzailea 25 urtetik gorakoa izatea; adopzioa bi ezkontideek egiten dutenean, bietako batek adin hori beteta izatea; eta, betiere, adoptatzaileak adoptatuak baino 14 urte gehiago izatea, gutxienez.

Hala ere, Haurrentzako eta Nerabeentzako Sustapenari, Laguntzari eta Babesari buruzko abenduaren 5eko 15/2005 Foru Legearen 74. c) artikuluan ezartzen denez, geriza-gabetasuneko egoeran dauden adingabeen adopzioari dagokionez, arestian aipatutakoaz gain, beharrezkoa da, alde batetik, adoptatzaileen batez besteko adinaren eta adingabe adoptatuaren adinaren arteko aldea ez izatea 45 urte baino gehiagokoa, eta adoptatzaileetariko batek ere ez ditzala izan 60 urte baino gehiago. Baldintza hori Foru Komunitatean bakarrik da aplikatzekoa, modu orokorrean aurreikusitakoaz gain.

Aipatu muga horren ondorioz, adopzio eskaerak, nazio barnekoak nahiz nazioartekoak, automatikoki ukatzen dira, baldin eta eskatzaileek foru legean ezarritako adin mugak gainditzen badituzte. Eskaerei uko egite horrek eragozten du egiaz baloratzea, kasu bakoitzean eta beste inguruabar batzuk kontuan hartuta, zer den adingabearentzat egokiena.

Horrenbestez, eta adina ez dadin izan adopzio eskatzaileen egokitasuna ebaluatzeko garaian automatikoki bazterten duen faktorea, beharrezkotzat jotzen da aipatu foru legearen 74. c) artikuluan ezarritako muga kentzea eta gainerako irizpideen arabera ebaluazioa egitea.

Adopzioari buruzko gaur egungo araudian bada hobetu beharreko bigarren alderdi bat; hain

zuzen, nazioarteko adopzio eskaerak bi herrialde-tan edo gehiagotan aldi berean aurkeztu ahal izateko aukera, halako moduz non espedienteak aldi berean izapidetu daitezkeen, betiere aukeratutako herrialdeetako batean lehen esleipena egindakoa izapidetzen ari diren gainerako eskabideak bertan behera uzteko baldintzarekin. Zenbait autonomia erkidegotan jada balia daitekeen aukera horrek ahalbidetzen du adingabeen nazioarteko adopzio prozesuak arinagoak izatea.

Adopzioari buruz egin beharreko hirugarren eta azken urratsa da lege maila duen arau baten bidez ezartzea eskatzaileen egokitasun deklarazioak ebazteko gehieneko epea, bai eta Administrazioak ezinbestekoa den ebazpena eman gabe epe hori igarotzeak izanen dituen ondorioak ere.

Adopzio prozesuei buruzko alderdiez gain, bidezkoa dirudi haurren eta nerabeen betebeharrei buruzko zenbait zehaztapen sartzeari, haien protagonismo handiagoa izan dezaten, eta, ondorioz, ardurakidetzaren handiagoa izan dezaten tolerantzian eta legearen eta gainerako pertsonen eskubideen errespetuan oinarritutako gizarte bat lortze aldera.

Azkenik, foru lege honen bidez sortuko da Nafarroako Adingabearen Kontseilua, Nafarroan adingabeekin lan egiten duten entitate eta elkarteek parte hartzeko foro gisa. Kontseiluaren helburuak honakoak izanen dira: haurrak babestearen arloko proposamenak behatu, aztertu eta egitea, objektibotasuna, profesionaltasuna eta independentzia abiapuntu gisa hartuta.

Artikulu bakarra. Haurrentzako eta Nerabeentzako Sustapenari, Laguntzari eta Babesari buruzko abenduaren 5eko 15/2005 Foru Legearen aldaketak.

Haurrentzako eta Nerabeentzako Sustapenari, Laguntzari eta Babesari buruzko abenduaren 5eko 15/2005 Foru Legeari ondoko aldaketak egin zaizkio:

Bat. 29. artikuluko 1. idatz-zatiak idazketa hau izanen du:

“Legeria zibilak adingabeei beren guraso, tutore edo zaintzaileekiko ezartzen dizkien betebeharez gain, familia, hezkuntza eta gizarte bizitzan parte hartzeari dagokionez, betebeharrak hauek izanen dituzte, besteak beste:

a) Nahitaezko hezkuntzan ikastea, horrela beren prestakuntza lortu eta beren nortasuna osoki garatzeko. Ikastetxera joan beharko dute eta bertan bizikidetzarako arauak errespetatu beharko dituzte.

b) Ikasketak egiten dituzten ikastetxeko irakasleak eta gainerako langileak, bai eta ikaskideak ere, errespetatzea.

c) Aitortzen zaizkien eskubideen titulartasunari eta erabilerari dagozkien betebeharrak eta erantzukizunak beren gain hartu eta betetzea.

d) Gizarteko bizikidetzaren arauekin bat datorren jardueren zibiko bat izatea, tolerantzia eta beste pertsonen eskubideen errespetua oinarri.

e) Ingurumena eta kultura ondarea eta ondare historikoa errespetatzea eta hura zaintzen eta hobetzen laguntzea.

f) Jabari publikoko ondasunak eta, bereziki, hiri-ondarea errespetatzea.”

Bi. 74. artikuluko c) letra indarrak gabe utzi da.

Hiru. 79. artikulua testu hau izanen du:

“79. artikulua. Nazioarteko adopzioa.

Oro har, ez da izapidetzeko onartuko nazioarteko adopzioko eskabide bat baino gehiago.

Salbuespenez, atzerrian adingabea adoptatzeko prozesua errazte aldera, nazioarteko adopzioko beste eskabide bat izapidetzea onartu ahalko da beste herrialde batean baldin eta, lehen herrialdean espediente sartzu zenetik hiru urte iraganda, ez bada adingabe bat esleitu eskatzaileei egozterik ez dagoen arrazoiak direla eta.

Nazioarteko adopzioko egokitasunari buruzko bigarren ziurtagiria jasotzeko, norberaren nahiz familiaren egoeraren berrazterketa egin beharko da alde aurretik.

Nazioarteko adopzioko bigarren eskabidea egiten denean, izapidetze bikoitza dagoela jakinarazi beharko zaio adopzioa eskatu zaion bigarren herrialdeari.

Nazioarteko adopzioko bi eskabide aldi berean izapidetzen baldin badira eta Foru Komunitateko Administrazioak adostasuna ematen badio bi herrialdeetako batetik heldu den adingabe bat esleitzeari, interesdunei entzunaldia eman ondotik, ebazpen bidez aginduko da izapidetzen ari den beste eskabidearen administrazio-espediente artxibatzea.”

Lau. 81. artikulua testu hau izanen du:

“81. artikulua. Egokitasunaren deklarazioa.

1. Eskatzaileek elkarrizketa batzuk egin beharko dituzte Foru Komunitateko administrazio organo eskudunak hautatzen dituen teknikariek, adoptatzeko egokitasun psikologiko eta sozialik ote duten erabakitze. Erregelamendu bidez, elkarrizketa horien kopurua eta ezaugarriak zehaztuko dira.

2. Egokitasunik eza deklaratu gero, horretarako zergatikoak aipatu beharko dira.

3. Egokitasun deklarazioa zortzi hilabeteko epean eman eta jakinaraziko da, adopzio eskabidea eta harekin nahitaez aurkeztu beharreko dokumentazio guztia familiaren arloko eskumena duen zuzendaritza nagusiaren erregistroan edo Herri-administrazioen araubide juridikoaren eta administrazio-prozedura erkidearen azaroaren 26ko 30/1992 Legeko 38.4 artikuluan aurreikusitako edozein erregistrotan edo tokitan sartzen denetik zenbatzen hasita. Epe hori ebazpen espresa eman eta jakinarazi gabe iraganez gero, onartutzat eman da egokitasun deklarazioaren eskabidea. Egokitasun edo ezegokitasun deklarazioei buruzko ebazpen espres nahiz ustezkoen aurrean, interesdunek haien aurka egin ahalko dute jurisdikzio zibilean, aldez aurretik inolako administrazio erreklamaziorik aurkeztu gabe.

Herri-administrazioen araubide juridikoaren eta administrazio-prozedura erkidearen azaroaren 26ko 30/1992 Legeko 42. artikuluan ezarritako kasuan eta moduan bertan behera utzi eta luzatu ahalko da ebazpena emateko eta jakinarazteko legeak ezartzen duen gehieneko epea.

4. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, ebazpen arrazoitu bidez, alde baterako eten ahalko du nazioarteko adopzioen espediente berrien izapidetzea herrialde jaki baterako, baldin eta heinik ez badago edo heinik eza aurreikusten bada dagoeneko izapidetzen ari diren adopzioen kopuruaren eta hartan egiten diren esleipenen artean, eta espediente kopurua mugatu behar baldin bada espedienteak izapidetu ahal izateko.

Horretarako arrazoi objektiboak baldin badaude, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, ebazpen arrazoitu bidez, nazioarteko adopzio eskabideen aurkezpena itxi ahalko du, edo aurreago berriz ireki.

5. Arestiko idatz-zatian ezarritako supostuetan, ebazpena interesdunei jakinarazi beharko zaie.”

Bost. 82. artikulua testu hau izanen du:

“1. Nafarroako Adopzioen Erregistroa sortu da.

2. Nafarroako Adopzioen Erregistroaren araudia erregelamendu bidez garatuko da.”

Sei. VIII. titulua sartu da, honako izenburua izanen duena: “Nafarroako Adingabearen Kontseilua.”

“109. artikulua. Sorrera.

1. Nafarroako Adingabearen Kontseilua sortu da, haurren eta nerabeen sustapen, arreta eta babesaren arloan aholkularitza, parte-hartze eta

konsultarako eginkizunak dituen organo kolegiatu gisa.

2. Funtzionamenduaren ondoriotarako, Nafarroako Adingabearen Kontseilua atxikiko zaio adingabeen babesaren arloan eskuduna den departamentuari.

110. artikulua. Eginkizunak.

1. Nafarroako Adingabearen Kontseiluak honako eginkizun hauek izanen ditu:

A) Aholku emanen du, aginduzko txosten ez lotesleen bidez, ondokoei buruz:

a) Adingabeen babesaren arautzeko foru lege aurreproiektuak eta xedapen orokorren proiektuak.

b) Adingabeen babesari eta arretari buruzko planak eta programak.

c) Adingabeen babesaren arloko jarduketan urteko programa eta kasuko urteko oroitidazkia.

B) Kontsulta organoa izanen da eta txostenak egiten ditu Nafarroako Gobernuak edota haren departamentuek egiten dizkieten galdeei buruz.

C) Parte-hartze eginkizunak, toki entitateek eta gizarte erakundeek egiten dizkieten proposamenen eta ekimenen eztabaidaren bidez, adingabeekin zerikusia duten gaien inguruan:

a) Adingabeen babesarekin zerikusia duten planak, programak edo neurriak.

b) Adingabeekin zerikusia duten ikerketa programak, kongresuak, mintegiak edo antzekoak.

c) Legezko eta erregelamenduzko xedapenek zehazki esleitzen dizkieten gaiak.

2. Nafarroako Adingabearen Kontseiluak txostenak eskatu ahalko dizkie Nafarroako Gobernuko departamentuei eta Nafarroako Arartekoari, adingabeen eskubideen defentsaren eta babesaren arloan dituzten eginkizunak bete ahal izateko.

111. artikulua.- Antolaketa.

1. Kontseilua eratzen denetik sei hilabeteko epean edo foru lege honek indarra hartzen duenetik gehienez ere bederatzita hilabeteko epean, Nafarroako Adingabearen Kontseiluko Osoko Bilkurak, lehendakariak proposatuta, bere antolakuntza eta funtzionamenduaren Erregelamendua onetsiko du.

2. Dituen eginkizunak bete ahal izateko, Kontseiluak baliabide materiak eta giza baliabide nahikoak izanen ditu. Baliabide horiek adingabeen babesaren arloan eskuduna den departamentuak emanen dizkio.

3. Kontseiluak batzordeak eratu ahalko ditu, haren antolamendu eta funtzionamenduari buruzko erregelamenduak xedatzen duenari jarraikiz.

112. artikulua. Kontseiluaren osaketa.

1. Gobernu Kontseiluak kide hauek izanen ditu, gutxienez:

a) Adingabeen babesaren arloan eskuduna den departamentuko kontseilaria, Kontseiluko lehendakaria izanen dena.

b) Adingabeen babesaren arloan eskuduna den departamentuko bi ordezkari. Horietako bat Kontseiluko lehendakariordea izanen da.

Lehendakariordeak lehendakariaren ordezkari izango da hura kanpoan dagoenean, edo gaixo, edo haren postua aldi baterako hutsik dagoenean. Halaber, lehendakariak esleitzen dizkion edo erregelamendu bidez ezartzen diren eginkizunak izanen ditu.

c) Adingabeen babesarekin eta arretarekin lotura zuzena duen departamentu bakoitzeko ordezkari bat, zuzendari nagusiaren maila izanen duena.

d) Gehienez ere sei ordezkari, bat entitate bakoitzeko, Nafarroako Gobernuaren kasuko erregistroan inskribatuta dauden eta adingabeen babesaren eta arretaren arloan diharduten erakunde edo elkarte nagusietakoak.

e) Gehienez ere sei ordezkari, bat entitate bakoitzeko, kasuko administrazio erregistroetan inskribaturik dauden eta adingabeen eskubideak defendatzeko eraturiko elkarteetakoak.

f) Nafarroako Udalen eta Kontzejuen Federazioa lau ordezkari, zeinetatik hiruk, gutxienez, izanen baitute hautapen bidezko karguaren izaera.

2. Kontseiluko idazkariak zuzenbidean lizentziaduna eta adingabeen babesaren arloan eskuduna den departamentuko funtzionarioa izan behar du, eta hitzarekin baina botorik gabe jardunen du.

3. Adingabeen babesaren arloan eskuduna den departamentuko kontseilariak izendatuko ditu kontseilukideak, lau urtetako. Ordezkatutako erakundeen proposamenei, halakorik egiten badute, jaramon egingo zaie.”

Lehen xedapen gehigarria. Baliabide tekniko eta ekonomikoak.

Nafarroako Gobernuak beharrezkoak diren giza baliabideak eta baliabide teknikoak jarriko ditu adingabeen babesaren arloan eskuduna den departamentuaren eskura, adopzio eskaera egi-

ten dutenen egokitasunari buruzko eskabideen izapidetzea eta ebazpena arintzea ahalbidetze aldera.

Bigarren xedapen gehigarria. Nafarroako Adingabearen Kontseilua eratzea.

Adingabeen babesaren arloan eskuduna den kontseilariak beharrezkoak diren neurriak hartuko ditu Nafarroako Adingabearen Kontseilua foru lege hau indarrean sartu eta bi hilabeteko epean eratu dadin.

Hirugarren xedapen gehigarria. Laguntza-jarduerak.

Nafarroako Gobernuak laguntza-jardueren abian jartzea arautuko du, hobeki arduratze aldera adingabearen dolu-prozesuaz eta jatorriaren bilaketako aholkularitzaz eta bitartekaritzaz.

Laugarren xedapen gehigarria. Prestakuntza arloko jarduerak.

Kasuko departamentuak adopzioari buruzko prestakuntza-jarduerak taxutuko ditu, adoptatzaileei zuzenduak; prestakuntza-lan horrek pertsona adoptatuaren erronka eta beharizan berariazkoak izanen ditu ardatz.

Bosgarren xedapen gehigarria. Hezkuntza arloko langileen prestakuntza.

Nafarroako Gobernuak, Familia, Gazteria, Kirol eta Gizarte Gaietako Departamentuaren eta Hezkuntza Departamentuaren arteko lankidetzaren bidez, neurriak abiaraziko ditu hezkuntza arloko langileek prestakuntza berariazkoa izan dezaten eta sentsibilizatu daitezten adopzioaren inguruko berariazko beharrei buruz, sendotze aldera, horrela, familia-eredu guztiekiko inklusioa eta begirunetsua den eskola bat.

Seigarren xedapen gehigarria. Lankidetzahitzarmenak sinatzea.

Sei hilabeteko epean, lankidetzahitzarmenak sinatuko dira entitate publikoekin eta familia adoptatzaileak eta pertsona adoptatuak ordezkatzeko dituzten elkarteekin, familien eta profesionalen prestakuntza sistematizatze aldera.

Zazpigarren xedapen gehigarria. Erregelamendu bidezko garapena.

Bi hilabeteko epean, departamentu eskudunak arautuko ditu foru lege honetan zehazturiko baldintza eta ezaugarriak.

Xedapen iragankor bakarra. Ebatzi gabeko espedienteak.

Duela bi hilabete baino lehenago aurkeztutako egokitasun deklarazioak, ebatzi gabe badaude

foru lege hau indarrean sartzen denean, gutxienez ere sei hilabeteko epean ebatziko dira. Epe hori iraganda, ulertuko da eskatzaileak egokitzen direla.

Adopzio espedienteek lehengo legediak aitorzen dizkien ondorioekin irauten dute, eta hori ez da oztopo izanen foru lege honetan ezarritako prozedura baliatuta egin ahal izateko, baldin eta bertan ezarritako baldintzak betetzen badira.

Xedapen indargabetzaile bakarra. Arauak indargabetzea.

Indarrrik gabe geratuko dira foru lege honetan xedatutakoari aurka egiten dioten maila bereko edo txikiagoko xedapen guztiak

Azken xedapena. Indarra hartzea.

Foru lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta biharamunean hartuko du indarra.

Foru Legea, Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonen dituzten eskubideei eta betebeharrei buruzkoa.

OSOKO BILKURAK ONETSIA

Nafarroako Parlamentuak, 2010eko urriaren 28an egindako Osoko Bilkuran, onetsi zuen Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonen dituzten eskubideei eta betebeharrei buruzko Foru Legea.

Legebiltzarreko Erregelamenduko 145. artikuluan ezarritakoa betez, argitara dadin agindu da.

Iruñean, 2010eko urriaren 29an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Foru Legea, Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonen dituzten eskubideei eta betebeharrei buruzkoa

ZIOEN AZALPENA

I

Osasun laguntzako sistemen aurrean pertsonen erabilzaile nahiz gaixo dituzten eskakizunak, beharrak eta itxaropenak pixkanaka aldatzen joan dira. Bilakaera hori, izan ere, kokatu behar da pertsonen autonomian eta haien eskubideen baitapenean oinarrituriko eredu bat sustatzen duen aldaketa sozialeko testuinguru zabalago batean. Pertsonen osasunaren arloan dauzkaten eskubideak, horrela, giza eskubideen beste adierazpide bat dira, eta eskubide horiek aitortzea askatasunak osasun-harremanen esparru zehatzean duen proiektio bat besterik ez da, ulertuta askatasuna antolamendu juridikoaren goreneko balio bat dela, bai eta pertsonaren duintasunarekiko eta haren nortasunaren garapen librearekiko errespetuaren

agerpen bat ere. Adierazi beharra dago duintasuna pertsonak berezko duen balio espiritual eta moral bat dela, bereziki adierazten dena norberaren bizitzaren autodeterminazio kontziente eta arduratsuan.

Mendebaldeko gizartearen ingurune kulturean, osasun lanbideen jarduera eta medikuntza-lana iragan dira eredu paternalista batetik –ongintzaren printzipio etikoan oinarrituriko harreman-sistema batekin– funtsean pertsonaren autonomia-printzipioan bermatzen den beste eredu batera, non profesionalek beren irizpide profesionala gaixoaren borondatearen menpe edo haren baldintzapean jartzen baitute, gaixoa bera baita laguntza-prozesuaren protagonista eta ardurakidea.

XX. mendearen bigarren erdian zehar, nazioarteko erakunde ugari, bai eta haien menpeko organismo eta erakundeek ere, eskubideei buruzko deklarazio-agiriak argitaratu izan dituzte, eraginkortasun juridiko ez beti berdinarekin. Nolanahi ere, agiri horietan pertsonen osasun arloan parte hartzeko eta hartan ardurakide izateko borondate argia izan dezaten sustatu nahi izan da. Bereziki nabarmendu beharra dago gaixoen borondatearen autonomiarekiko errespetua, haiengan eragina duten osasun jarduera guztietan.

Gaixoen eskubideak harreman kliniko eta laguntzazkoen oinarrituriko ardatz gisa egituratu dira, eta haien substratua dira. Deklarazio horiek isla argia izan dute osasun arloko arauetan, nazioartean nahiz nazioan, bai eta arau horien jurisprudentziaren bidezko interpretazioan ere.

Nazioarteko esparruan, honakoak aipa daitezke nabarmentzeko moduko arau gisa: Giza Esku-

bideen Adierazpen Unibertsala, 1948ko abenduaren 10ekoa; Giza Eskubideak eta Oinarrizko Libertateak Babesteari buruzko 1950eko azaroaren 4ko Hitzarmena; Europako Gutun Soziala, 1961eko urriaren 18koa; eta, azkenik, Eskubide Zibil eta Politikoei buruzko Nazioarteko Hitzarmena, 1966ko abenduaren 16koa. Nabarmentzekoa da, gaixoarekiko errespetuaren eta babesaren joera modernoaren hastapen gisa berebiziko garrantzia izan baitzuen, Giza Eskubideak eta Gizakiaren Duintasuna Biologiaren eta Medizinarekin Aplikazioetatik Babesteko Europako Kontseiluaren Hitzarmena, 1997ko apirilaren 4an sinatutakoa eta Espainian 2000ko urtarrilaren 1ean indarra hartu zuena.

Halaber, nabarmentzekoak dira Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuna, Lisboako Itunera eta lehenago uztailaren 30eko 1/2008 Lege Organikoaren bidez gure antolamendu juridikora ekarritakoa; Europako Gaixoen Eskubideak Sustatzeari buruzko Deklarazioa, 1994koa; eta 2002ko azaroko Gaixoen Eskubideei buruzko Europako Gutunaren oinarrizko dokumentua, zeinak gaixoen eskubideei buruzko hamalau printzipio zehaztu baititu, erreferentzia bat izan daitezen osasun sistema nazionalak harmonizatzeko, herriarren eskubideak babeste aldera.

II

Espainiako Konstituzioak, 43. artikuluan, osasun babesaren eskubidea aitortzen du, eta orobat ezartzen du botere publikoei dagokiela, prebentzio neurrien eta beharrezkoak diren zerbitzu eta prestazioen bidez, osasun publikoa antolatu eta zaintzea. Konstituzioaren VIII. tituluak Estatuaren lurralde-antolamendu berri bat diseinatu zuen, zeinak bidea ematen baitzuen autonomia erkidegok osasunaren arloko eskumenak izateko. Halaber, Estatuaren eskuetan uzten zuen oinarri horiek erregulatzea eta koordinazio orokorra egitea.

Osasunari buruzko apirilaren 25eko 14/1986 Legeak herritarren eskubideen arloko konstituzio-aurreikuspenak garatu zituen, dauden osasun administrazio publikoei dagokienez. Halaber, herritarren betebeharrak ere erregulatu zituen, osasun sistemako erakunde eta organismoek dagokienez. Eskubide eta betebeharrak horiek Gaixoaren autonomia eta informazio nahiz agiri klinikoaren alorreko eskubide eta betebeharrak arautzen dituen azaroaren 14ko 41/2002 Legearen bitartez modulatu eta zabaltzeko dira.

Nabarmentzekoak dira, halaber, Osasun Sistema Nazionalaren Kohesioari eta Kalitateari buruzko maiatzaren 28ko 16/2003 Legeak prestazioen alorrean eginiko ekarpenak.

Estatuko aipatutako legedia garatzeko, zenbait foru lege onetsi dira. Osasunari buruzko azaroaren 23ko 10/1990 Foru Legeko 3. artikulua, zeina maiatzaren 25eko 2/2000 Foru Legearen bitartez aldatu baitzen, ezartzen du Nafarroan bizi diren herritar guztiak, haien legezko egoera edo administrazio egoera edozein dela ere, Foru Komunitatearen esparruko osasun laguntzarako eskubidearen titularrak direla.

Gero, zenbait foru arauen bitartez, beste eskubide batzuk sartu dira Nafarroako Foru Komunitatean. Horien artean, bereziki nabarmentzekoa da pertsona bakoitzak bere osasunari buruz erabakitzeke duen eskubidea, Biziaren gaineko aurretiazko borondateak egiteko eta informazioa eta agiri klinikoak eskuratzeko eskubideei buruzko maiatzaren 6ko 11/2002 Foru Legean islatutakoa, eta programatutako osasun laguntza espezializatua, ez larrialdikoa, jasotzeko gehieneko aldi ezarpena, hain zuzen ere Osasun Laguntza Espezializatuko Bermeei buruzko uztailaren 2ko 14/2008 Foru Legean jasotakoa.

III

Estatuko eta foru erkidegoko legedi hori erreferentzia gisa hartuta, foru lege honek pertsonen osasunaren arloan dituzten eskubideak arautzen ditu, honako helburuekin: haien edukia antolatu, gaurkotu eta zabaltzea; halaber, gaixoen eskubideen ikuspegian sakontzea, eta zenbait tresna ezartzea, herritarrek, banaka edo taldeka, protagonista izan daitezen osasungintzaren arloko erabakiak hartzeko prozesuan, hala osasun publikoaren arloan, nola banakako osasun laguntzaren arloan. Arauak gaixoei bidea eman behar die ez soilik hobeki ezagutzeko beren eskubideak eta betebeharrak, baita haietaz baliatu ahal izateko ere, halako moduz non areagotu egingen baita herritarren eta osasungintzaren arloko profesionalen eguneroko lanaren segurtasun juridikoa.

Helburu horiek erdiesteko, foru legeak osasunaren arloan pertsonen dauzkaten eskubideak definitzeaz gainera, tresna batzuk ezartzen ditu herritarrek protagonista izan daitezen osasunaren arloari buruzko erabakietan eta beren gaixotasun prozesuaren kudeaketan. Hala eta guztiz ere, herritarrek banakako osasunaren eta osasun kolektiboaren arloko beren ardurak ezagutu behar dituzte eta bere ere egin behar dituzte. Hori dela eta, foru legeak pertsonen zenbait arlotan dituzten betebeharrak zehazten ditu: bere osasunaren zaintza, osasun zerbitzuen erabilera egokia eta osasun arloko profesionalerako eta beste erabil-tzaile batzuekiko errespetua.

Bestalde, foru legeak osasunaren arloan lan egiten duten osasun profesionalen eskubideak eta betebeharrak ere modu sistematikoan arautzen ditu.

Oro har, aipatutako estatu-legeek eta foru legediak berak oinarri gisa ezarritakoen bilduma sistematizatu bat da, baina beste eskubide batzuk ere gehitu dira.

Hartara, gaixoen eta profesionalen eskubideak eta betebeharrak definituz, foru legeak harremanetarako marko segurua eta orekatua ezartzen du, hain zuzen ere harreman kliniko-laguntzazkoen arloan konfiantza legitimoa sorraraziko duena. Izan ere, harreman horretako aldeek elkarri duintasuna, gaitasunak eta ardurak aitortzen dizkiote.

Norberaren eskubideez eta betebeharrez modu arduratsuan baliatzea, konfiantzako esparru batean, beharrezko baldintza bat da pertsonen osasuna mantentzeko eta hobetzeko eta osasun sistemen funtzionamendu egokia ziurtatzeko.

IV

Foru legeak, gizarte-bazterkeria jasateko arrisuan dauden kolektiboek dagokienez, halakoak baitira esaterako gutxiengo etnikoak edo dauzkaten ezaugarri bereziengatik sentiberenak edo ahulenak diren taldeak, araupetze zehatza dakar, haiei babes berezia emateko. Honako kolektiboak jaso dira: ezgaituak, gaixotasun kronikoak dituzten pertsonak, prozesu terminalak dituzten gaixoak, transexualak, atzerriko herritarrak eta, bereziki, gaixo mentalak.

V

Foru legeak 87 artikulua dauzka, eta hamaika titulutan egituratuta dago: atariko bat eta beste hamar. Gainera, bi xedapen gehigarri, xedapen indargabetzaile bat eta amaierako bi xedapen dauzka.

Foru legearen atariko tituluak xedea eta aplikazio esparrua ezartzen ditu, bai eta oinarri dituen printzipio orokorrak ere, osasun publikoari dagokionez zein osasun laguntzaren esparruari dagokionez.

Pertsonen osasunaren arloan dituzten eskubideak zabal garatzen dira foru legean, I. tituluan.

I. tituluak hiru kapitulu dauzka:

I. kapituluak, osasun publikoaren arazoak direla medio pertsonengan izan daitezkeen interbentzio publikoak jasotzen dira, bai eta pertsona horien eskubideen bermea ere. Halaber, osasun publikoaren kontzeptu berri baterako oinarri batzuk ezartzen dira.

II. kapituluak ezartzen da zein diren osasun laguntza publikorako eskubidearen titularrak.

III. kapituluak osasun zerbitzuekin lotutako eskubideak arautzen ditu. Esate baterako: osasun laguntzarako eskubidea; osasun arloko profesionalak libreki hautatzeko eskubidea; bigarren iritzi medikorako eskubidea; osasun laguntzarako eskubidea, gehienezko berandutza-aldi batzuekin; sendagaiak lortzeko eskubidea eta lagundua izateko eskubidea; eta askatasun ideologiko, erlijioso eta kulturako eskubidea. Halaber, giza kalitate eta kalitate zientifiko oneko osasun laguntzarako eskubidea jasotzen du.

Kolektibo ahulenen eskubideak zehatz-mehatz eta berariaz jasota ageri dira II. tituluan.

III. tituluan, intimitaterako eta konfidentzialtasunerako eskubideak ageri dira jasota, eta nabarmentzen da osasunari eta datu genetikoei buruzko -eta datu pertsonalei eta osasun laguntzaren arloan garrantzi berezia duten alderdiei buruzko- informazioaren konfidentzialtasunak behar duen errespetua. Era berean, konfidentzialtasunerako eskubideak dauzkan salbuespenak jasotzen dira.

IV. tituluan, zeina hiru kapitulutan baitago egituratuta, osasun informaziorako eskubidea arautzen da. I. kapituluak informazio orokorra eta II. kapituluak laguntzari buruzko informazioa -osasun laguntzarako prozesu zehatz bati dagokionez- jasotzen dira. III. kapituluak, azkenik, parte-hartzerako eskubidea jasotzen da.

V. tituluan borondatearen autonomiari buruzko eskubideak jasotzen dira.

Hiru kapitulutan dago egituratuta.

I. kapituluak, hautatzeko eta baimen informatuari buruzko askatasuna arautzen da, ulertuta askatasun hori sendagilearen eta gaixoaren arteko komunikazio- eta informazio-prozesu bat dela, zeinak helburu baitu gaixoak diagnosi- nahiz terapia-prozedurari buruz libreki erabakitzeko eskubidea, balizko arrisku, onura eta aukerak ezagutu ondoren.

II. kapituluak gaixoen beren borondateak aurrez adierazteko eskubidea jasotzen du; horretarako, gaixoen ahalmena ematen zaie jaso nahi duten osasun laguntzan parte hartzeko, baldin eta osasun-inguruabarrak direla medio beren kasa erabakitzeko modurik ez badute, betiere bizitzarekiko eta pertsonaren duintasunarekiko errespeturik handienarekin.

III. kapituluak ikerketarekin eta esperimentazio zientifikoarekin loturiko eskubideak jasotzen ditu.

VI. kapituluak osasunari buruzko dokumentazioaren arloko eskubideak aipatzen ditu. Bi kapitulu dauzka: I. kapituluak historia klinikoari buruzkoa da, hura osasunari buruzko dokumentazioaren eta osasun laguntzaren arloko elementu nagusitzat harturik. Haren edukiari, tratamenduari, jabetzari, zaintzari, sarbideari eta erabilerari buruzko alderdi batzuk arautzen ditu. II. kapituluak bestelako dokumentazio klinikoei buruzkoa da.

VII. tituluak pertsonen osasunaren arloan dauzkaten betebeharrak arautzen ditu. Betebehar horien artean honakoak daude: gaixoei, haiek laguntzen dituztenei eta osasun-etxe, -zerbitzu eta -establezimenduetan lan egiten duten langileei zor zaien errespetuari eustea; pertsonen osasun baliabideen erabilera egokia dela-eta dauzkaten betebeharrak: instalazioak eta osasun ekipamenduak zaintzeko betebeharrak, eta haiek modu egokian eta arduraz erabiltzea; pertsonen beren osasunarekiko dituzten betebeharrak, eta osasun agintariei laguntza emateko betebeharrak, gaixotasunen prebentzioari eta beren osasun egoerari dagokienez.

VIII. tituluak, osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetako profesionalen eskubideak arautzen dira. Besteak beste, honakoak arautzen dira: beren eginkizunak betetzeari dagokionez, ohorera-ko eta prestigio profesionalerako eskubidea; segurtasunerako eta osotasun fisiko eta moralerako eskubidea; beren osasuna lanetik eratorritako arriskuetatik egoki babesteko eskubidea; autonomia zientifiko eta teknikorako eskubidea, beren eginkizunetan ari direla; eta kontzientzia eragoz-penerako eskubidea.

IX. tituluak, osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetako profesionalen betebeharrak arautzen dira. Betebehar horien artean, honakoak ageri dira: gaixoei eta erabiltzaileei osasun laguntza egokia ematekoa; gaixoen libreki eta boluntarioki hartutako erabakiak errespetatzeko; informazioarako eta dokumentazio klinikorako betebeharrak betetzeko; eta jarduera profesionala dela-eta isilekotasuna gordetzeko.

Foru legearen azken tituluak, X. tituluak, foru lege honen edukia dela-eta aplikatzeko den zehapen araubidea arautzen du.

ATARIKO TITULUA **Xedapen orokorrak**

1. artikulua. Foru legearen xedea.

Honakoak dira foru lege honen xedek:

1. Osasuna dela eta, pertsonen eskubideak eta betebeharrak bete daitezzen arautu eta sustatzea.

2. Nafarroako osasun sistema publikoan lanean diharduten profesionalen eskubideak eta betebeharrak bete daitezzen arautu eta sustatzea.

3. Irizpide orokorrak zehaztea, eraginkortasun handiagoa lortzeko, eta haiek babestera eta ziurtatzera zuzendutako neurri administratiboen esparrua ezartzea; neurri horiek administrazio publiko-entzako kudeaketarako irizpidetan gauzatu behar dira.

2. artikulua. Aplikazio eremua.

1. Foru lege honen aplikazio-esparruak 11. artikuluan aipatzen diren pertsona guztiak hartzen ditu. Gizartearen ikuspuntutik ahulak diren pertsonen edo kolektiboaren kasuan, egoera hori eragiten duten determinante sozialak gutxitzeko neurriak hartu beharko dira.

2. Foru Lege hau Nafarroako Foru Komunitatean dauden osasun-zentro, zerbitzu edo establezimendu publiko nahiz itundu guztietan izanen da aplikatzekoa, eta haien zerbitzuan lan egiten duten profesional guztiei.

3. Halaber, Nafarroan garatzen den osasun jarduera orotan da aplikatzekoa, dela osasuna sustatzeko, prebentziokoa, laguntzako edo ikerketa zientifikoaren arlokoa.

3. artikulua. Foru lege honen printzipio orokorrak.

Pertsonen Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren arloan dauzkaten eskubideak eta betebeharrak honako printzipio orokor hauetan oinarritzen dira:

1. Berdintasuna izatea eskueran dauden osasun-zerbitzu guztietarako eta osasun arloko profesionaletarako sarbidean, eta osasun egoera bakoitzari dagozkion osasun laguntza eta zainketak jasotzean, egoera pertsonalarengatik inongo bazterketarik eragin gabe.

2. Irisgarritasun unibertsala. Inguruneek, prozesuek, ondasunek, produktuek eta zerbitzuek zein objektuek, tresnek, bitartekoek eta gailuek bete behar duten baldintza, pertsona orok ulertu eta erabiltzeko modukoak izateko, segurtasun eta erosotasun egoeran eta ahalik eta autonomia eta naturaltasun handienaz betiere. Printzipio honek ororentzako diseinua estrategia du abiapuntu, eta ulertzen da hori ez dela eragozpen izanen erabaki beharrekoak diren arrazoizko egokitzapenak egiteko.

3. Orentzako diseinua. Erabiltzekoak diren osasun-zerbitzuen eta instalazioen multzoa, ahal dela, ahalik eta pertsona gehienek erabiltzeko

moduan pentsatu edo proiektatu behar dira hasiera batetik.

4. Pertsonen duintasunarekiko eta haien balio moral eta kulturalerekiko errespetua, bai eta haien sinesmen erlijioso eta filosofikoekiko errespetua ere. Ez da inor baztertuko jaioleku, etnia, arraza, sexu, erlijio, iritzi nahiz bestelako inguruabar edo egoera pertsonalengatik.

5. Pertsonak ere arduratzea eta parte hartzea prestazioen eta baliabideen erabilera egokian, eta osasun-zentro eta -zerbitzuetako profesionalak eta antolamendu- nahiz funtzionamendu-arauak errespetatzea.

6. Pertsonak parte hartzea beren osasunarekin loturiko osasun jardueretan.

7. Gaixoaren borondatearen autonomia errespetatzea.

8. Informazioaren eta dokumentazio klinikoaren bermea.

9. Osasun zerbitzuen eta osasun prestazioen kalitatea eta segurtasuna.

10. Osasunaren arloko politikaren formulazioan eta haren betearazpenaren gaineko kontrolean parte hartzea.

11. Pertsonak osasuna dela-eta daukaten interesa sustatzea, informazio egokia emanez eta osasunari buruzko heziketa gehiago emanez.

4. artikulua. Osasun publikoaren esparruko eskubide orokorrak.

Nafarroako Foru Komunitatean bizilekua duten pertsonen, foru lege honetan eta hura garatzeko arauetan ezarritakoari jarraituz, osasun publikoaren arloko eskubide orokor hauek aitortuko zaizkie:

1. Osasuna sustatzeko eta gaixotasunaren prebentziorako neurrietarako eskubidea, bai eta osasunaren arloko heziketa-ekintzetarako eskubidea ere.

2. Osasuna garatzeko ekintzak lehentasunez osasunaren sustapenera eta gaixotasunak prebentzera orientatuta egotea, bai osasun erakundeen ekintzetan, bai osasunaren gaineko gai determinagarrietan jarduten duten gainerako administrazioen ekintzetan; esate baterako, osasun ekintzak, gizarte ongizatekoak, etxebizitzakoak edo ingurumenekoak, besteak beste.

3. Osasuna dimentsio psikologiko eta soziala dituen fenomeno baten gisara hartzea osasunaren arloko politikak formulatzerakoan, bai eta zerbitzuak antolatzerakoan ere, osasunaren sektoreaz

bestelako sektoreek osasuna hobetzeko egiten dituzten ekintzak jasoz, eta osasunaren sektorea-rekin koordinatzea.

4. Osasuna sustatzeko eta osasun publikorako arrisku kolektiboen aurka babestuta egoteko neurrietarako eskubidea, bereziki transmititzekoak diren gaixotasunen esparruan, elikagaien segurtasunaren arloan, lan osasunean eta ingurumenaren arloko sanitatean.

5. Informazio epidemiologikorako eta prebentziorako programei eta ekintzei buruzko informaziorako eskubidea.

6. Osasun arazo zehatzei buruzko ezagutza egokia edukitzeko eskubidea, baldin eta norberaren osasunerako arriskutsuak badira, eta eskubidea, era berean, zabaltzen den informazioa zabal dadin modu egiazkoan, ulergarrian eta osasuna babesteko egokia den moduan.

7. Eskubidea, batez ere elkartearen bitartez, artikulatu honetan ezarritako eskubideak eraginkor egiteko eta babesteko interes orokorreko jarduerak egin daitezzen, politikak, planak eta osasun publikoaren arloko kudeaketak babesteko eta haietan parte hartzeko jarduerak eginez. Eskubide hori honakoetan zehatz daiteke:

a) Osasun agintariekin elkarrizketa publikoa izateko eskubidea, osasun publikoko programak garatzeko.

b) Foru lege honetan aitorturiko eskubideekiko errespetuari buruzko auditoriak egiteko eskubidea, Osasun Administrazioaren arloko osasun publiko jardueretan.

c) Osasuna babesteari buruzko informazioa jasotzeko eskubidea, modu ulergarrian, egiazkoan eta osasuna babesteko egokia den moduan. Informazio hori ezagutza zientifikoan oinarritu behar da, eta betiere Osasun Administrazioaren ardura-pean.

5. artikulua. Osasun laguntzaren esparruko eskubide orokorrak.

Nafarroako Foru Komunitateko osasun sistema publikoaren erabiltzaileei, foru lege honetan eta hura garatzeko arauetan ezarritakoari jarraituz, osasun laguntzaren arloko honako eskubide orokorrak aitortuko zaizkie:

1. Osasun laguntza integral eta jarraiturako eskubidea, laguntza maila desberdinetan, Nafarroako osasun zerbitzuen zorroan ezarritakoari jarraituz. Osasun laguntzarako eskubidea berdintasunez gauzatzen dela ziurtatuko da, betiere pertsonaren nortasuna, duintasuna eta intimitatea guztiz errespetatuz, eta sexu, arraza, erlijio, iritzi,

hizkuntza, ideologia edo beste edozein inguruabar edo egoera pertsonal zein sozialengatik inongo bereizkeriarik egin gabe.

2. Kasuan kasuko osasun prestazioak eskuratzeko eta lortzeko eskubidea, legez ezarritako baldintzetan, osasun-egoera babestu, zaindu edo lehengoratzeko xedez.

3. Zein osasun-zerbitzutara jo dezaketen eta horiek erabiltzeko behar diren baldintzez informazio egoki eta ulergarria lortzeko eskubidea.

4. Nafarroako osasun zerbitzuen zorroan bildutako tekniken, teknologien edo prozeduren multzoa jasotzeko eskubidea, ahal dela Nafarroako Foru Komunitateko zentro eta zerbitzu publikoetan.

5. Fakultatiboa eta zentroa libreki hautatzeko eskubidea, foru lege honetan eta une bakoitzean indarra duen araudiaren arabera.

6. Norberaren osasun egoerari buruzko eta kasuko laguntza-prozesuan aplika daitezkeen teknika diagnostikoetarako, terapeutikoetarako eta farmakologikoetarako aukerei buruzko informazio irisgarri, ulergarri, nahikoa eta egokia jasotzeko eskubidea.

7. Norberarengan eragina duten erabaki terapeutikoak hartzen modu aktiboan eta informatuan parte hartzeko, eta, kasua bada, erabakitze eskubidea; bereziki, ebidentzia zientifikoan oinarrituriko tratamendu-aukera bat baino gehiago dagoen kasuetan.

8. Eskubidea norberaren baimena eska dadin eta norberaren borondatea errespetatzen dadin, foru lege honetan eta arau indardunetan ezarritakoari jarraituz, gaixoaren erabakiaren autonomia ziurtatu behar den osasun jarduera guzti-guztietan; bereziki, formalizatutako aurretiazko borondateei dagokienez.

9. Medikuntzaren arloko langileak esleituak izateko eskubidea, betiere gaixorentzat identifikatuta egonen direnak. Izan ere, langile horiek gaixoaren mintzakide nagusiak izanen dira laguntza-taldearekiko harremanetan, eta informazio eta, kasua bada, parte hartzeko eskubideak ziurtatzearen ardura hartuko dute. Erizaintzako langileak ere esleituak dira, bidezkoa den kasuetan.

10. Osasun laguntza jasotzeko eskubidea gehieneko epe jakin batean; eta, berandutze kasuetan, berme-sistema bat aplikatzeko eskubidea.

11. Norberaren prozesuan bigarren iritzi fakultatiboa lortzeko eskubidea, foru lege honetan eta hura garatzeko arauetan ezarritakoaren arabera.

12. Parte hartzeko eta iritzia izateko eskubideak betearazteko eskubidea, foru lege honetan eta hura garatzeko arauetan jasotako aurreikuspenekin bat.

13. Norberaren historia klinikoan jasotako datu, dokumentu eta txostenak eskuratzeko eskubidea, foru lege honetan ezarritakoari jarraituz.

14. Tratu gizatiarra, errespetuzkoa eta baldintza pertsonalei eta ulermenezkoei egokitutakoa jasotzeko eskubidea.

15. Aplikatzen zaizkien pronostiko- eta diagnostiko-prozedurak eta prozedura terapeutikoak irakaskuntza-, prestakuntza- edo ikerketa-proiektu baterako erabiltzen badira, horri buruz ohartarazia izateko eskubidea. Proiektu horiek ezin izanen dira izan, inolaz ere, arriskutsuak gaixoen osasunerako. Edonola ere, ezinbestekoa izanen da gaixoak alde aurretik eta idatziz baimena ematea eta sendagileak eta kasuko osasun-zentroko zuzendaritzak hura onartzea.

I. TITULUA

Pertsonen osasuna dela-eta dauzkaten eskubideak

I. KAPITULUA

Pertsonen gaineko esku-hartze publikoak, osasun publikoko eta eskubideak ziurtatzeko arrazoiengatik

6. artikulua. Pertsonen gaineko esku-hartze publikoak.

Osasun Publikoaren arloko neurri berezietan buruzko apirilaren 14ko 3/1986 Lege Organikoak ezarri bezala, osasunaren arloko agintariak honako esku-hartze publikoak gauzatzen ahalko dituzte hirugarren pertsonentzako arriskuak dauden kasuetan:

1. Aztertze, diagnostika egiteko, tratamenduko, ospitaleratzeko edo kontroleko neurriak, biztanleriaren osasunerako arriskuari buruzko azterna arrazionalak atzematen direnean, pertsona baten edo pertsona-talde baten osasun egoera zehatzaren ondorioz, edo jarduera bat garatzen deneko osasun baldintzen ondorioz.

2. Transmittitzekoak diren gaixotasunak kontrolatze aldera, prebentzioko ekintza orokorrak egiteaz gainera, behar diren neurriak hartzen ahalko dira gaixotasuna duten pertsonak, haiekin harremanetan egon direnak eta haien hurbileko ingurunea kontrolatzeko, bai eta transmititzeko arriskua dela-eta beharrezkotzat jotzen diren neurriak ere, haien premiari buruzko ebidentzia zientifikoaren arabera.

3. Aurreko neurriak aplikatzerakoan Konstituzioak herritarrei aitorturiko eskubideak errespetatu beharko dira; bereziki, osotasun fisiko eta moraleko eskubidea, bai eta intimitate pertsonalerako eskubidea ere, izaera pertsonaleko datuak babesteari buruzko arauetan ezarritakoaren arabera eta arau horiek eta aplikatzekoak diren gainerako arauak ezarritako prozeduren arabera, betiere aginduzkoak diren baimenez baliatuta.

7. artikulua. Informaziorako eskubidea eta aurretiazko baimenaren eskubiderako mugak.

Pertsonari informazio osoa eta egiazkoa eman behar bazaio ere, zenbait egoeratan ez zaio alde aurreko baimena eskatu beharko bere osasunaren alde ezinbestekoak diren interbentzio klinikoak egiteko. Horrela, salbuespen hori aplikatuko da osasun publikorako arrisku larria dagoenetan, baldin eta, aplikatzeko den legediarekin bat, osasun arrazoia badaude horretarako.

8. artikulua. Pertsonen gaineko esku-hartze publikorako mugak egotea, haien eskubideak ziurtatze aldera.

6. artikuluan zehaztutako esku-hartze publikoetan honako arauak bete beharko dira:

a) Osasun agintarien borondatezko lankidetzari lehentasuna ematea.

b) Aurretik baimen judiziala edo, kasua bada, berrespen judiziala lortzea, Administrazioarekiko Auzien Jurisdikzioa arautzen duen uztailaren 13ko 29/1998 Legeari jarraituz, osasun agintariak osasun publikorako presakotzat eta beharrezkotzat jotzen dituzten neurriak hartzeko, hain zuzen ere neurri horiek pertsonari askatasuna nahiz bestelako oinarritzko eskubideak kentzea edo murriztea ekartzen dutenean. Nolanahi ere, behin osasun-edo administrazio-neurriak harturik, neurriok badakarte pertsonak nahitaez ospitaleratu beharra, horren berri eman beharko zaio aginte judizialari 24 orduko epean gehienez ere, hala ezartzen baitu Osasun Publikoaren Alorreko Neurri Bereziei buruzko apirilaren 14ko 3/1986 Lege Organikoak.

c) Pertsonen zirkulazio askearen gaineko eragina ahal den guztian gutxitzea.

d) Bizitzarako arriskua dakarten nahitaezko neurriak agintzeko debekua.

e) Interbentzioak kasuan kasuko xedeetarako proportzionalak izatea.

9. artikulua. Esku-hartzea izan duten pertsonentzako laguntzaren bermeak.

1. Beren borondatearen kontrako ospitaleratzea edo tratamendua jasan duten pertsonari informazio

puntuala eman beharko zaie, hitzez eta idatziz, beren eskubideei buruz eta abia ditzaketen errekurso edo ekintzei buruz.

2. Informazioa eman beharko zaie, halaber, modu erregular eta egokian, erabaki hori hartzeko izan diren osasun publikoko arazoiei buruz eta borondatez kontrako ospitaleratzea edo tratamendua luzatzeko nahiz eteteko aplikatutako irizpideei buruz.

10. artikulua. Beren borondatearen kontra ospitaleratutako pertsonen komunikazioetarako eta bisitetarako duten eskubidea.

Beren borondatearen kontra ospitaleratutako pertsonen honako eskubideak izanen dituzte:

1. Beren abokatuarekin, senideekin edo edozein agintari administratibo nahiz judizialekin komunikatzeko eskubidea.

2. Bisitak jasotzeko eskubidea. Eskubide hori arrazoiz mugatzen ahalko da, pertsona horiek babesteko beharra kontuan izanda.

II. KAPITULUA

Osasun laguntza eskuratzeko eskubidea

11. artikulua. Osasun laguntza publikorako eskubidearen titularrak.

1. Osasun laguntza publikoak, estaldura unibertsalekoak, Nafarroako Foru Komunitateko udaletan bizi diren pertsona guztiak hartzen ditu. Halaber, Nafarroako udaletan bizi diren etorkinak ere hartzen ditu, zein den ere haien lege nahiz administrazio egoera.

2. Nafarroako Foru Komunitateko lurraldean iragaitzaz daudenei osasun laguntza publikoa ziurtatuko zaie indarreko legeetan, Europako zuzenbidean eta aplikatzekoak diren nazioarteko nahiz nazioarteko hitzarmenetan ezarritako moduan eta baldintzetan.

3. Halaber, osasun laguntza publikoa ziurtatuko zaie artikuluko honetako 1. eta 2. idatz-zatietan jasota ez dauden adingabeei eta emakume haurdunei.

4. Gainera, larrialdi nahiz emergentzia egoeran dauden pertsona guztiak ziurtatuko zaie osasun laguntza publikoa.

III. KAPITULUA

Laguntza zerbitzuekin loturiko eskubideak

12. artikulua. Fakultatiboa eta zentroa hautatzeko eskubidea.

1. Nafarroako osasun sistema publikoko erabil-tzaileek eskubidea dute sendagile orokorra eta

sendagile pediatria libreki hautatzeko oinarrizko osasun laguntzan, unean-unean indarra duten arauen arabera. Termino beretan, sendagile psikiatra hautatzeko eskubidea egonen da.

2. Osasun sistema publikoko erabiltzaileek eskubidea dute emakumeari laguntzeko zentroetan obstetriziako eta ginekologiako espezialista libreki hautatzeko, unean-unean indarra duten arauen arabera.

3. Kanpoko kontsulten bidezko osasun laguntza espezializatuaren arloan eta zehazten diren espezialitateei dagokionez, oro har, herritarra libreki edo oinarrizko osasun laguntzako langileen agindu medikoaren bidez sartuko da laguntza maila horretan. Eskubide horretaz baliatzeko, unean uneko arau indardunak bete beharko dira.

4. Osasun laguntza publikoa jasotzeko eskubidea duten herritar guztiek eskubidea dute foru erkidegoko lurraldean kokaturiko zentroa nahiz ospitale-zerbitzua hautatzeko, dauden aukerei buruzko agindu fakultatiboa jaso ondoren, betiere erregelamendu bidez ezartzen den moduan. Fakultatibo eta zentro edo ospitale zerbitzu itundua hautatzeko eskubideari dagokionez, kasuan kasuko itunetan ezarritakoari begiratu beharko zaio.

13. artikulua. Osasun laguntza beranduntzako gehieneko epe batean jasotzeko eskubidea.

Nafarroako osasun sisteman, pertsona orok du eskubidea osasun laguntza behar den denboran jasotzeko, eta eskubidea du, halaber, Osasun Laguntza Espezializatuko Bermeei buruzko uztailaren 2ko 14/2008 Foru Legean eta hori garatzeko araudian ezarrita dauden erantzuteko gehieneko epeak ziurtatuak izateko.

14. artikulua. Bigarren iritzi medikorako eskubidea.

1. Nafarroako Foru Komunitateko osasun administrazioek osasun-zentro eta -zerbitzu propio eta itunduetako gaixoei ziurtatuko diete bigarren iritzia jasotzeko eskubidea, eta erregelamendu bidez ezarriko dituzte norberarentzat garrantzi handia duten gomendio terapeutikoei edo jokaera diagnostikoei buruzko informazio gehigarri edo aukerakoa lortzeko prozedurak.

2. Gertakari kliniko bakar batean, oinarrizko osasun laguntzako sendagileak, bere ekimenez nahiz gaixoak eskatuta, zentroak esleituta dauzkan sendagile espezialisten arteko batekin beste kontsulta bat egiteko agindua eman dezake, hori justifikatzen duten arrazoiak baldin badaude.

Oinarrizko osasun laguntzako sendagileak bigarren kontsulta hori egokitzen jotzen duenean, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko espezialisten artean aukeratzeko ahalko du.

15. artikulua. Sendagaiak eta osasunerako behar diren osasun produktuak lortzeko eskubidea.

Pertsona orok eskubidea du osasuna sustatzeko, zaintzeko edo lehengoratzeko behar dituen sendagaiak eta osasun produktuak lortzeko, erabilera arrazionalari buruzko oinarrizko irizpideei jarraituz, betiere Medikamentuen eta osasun produktuen bermeei eta erabilera arrazionalari buruzko uztailaren 26ko 29/2006 Legean ezarritako moduan.

Osasun administrazioek sendagaien erabilera arrazionalari buruzko neurriak sustatuko dituzte, horren barne direla ebidentzia zientifikoak abalaturako erabilera terapeutikoa duten sendagaien preskripzioa, laguntza maila guztietan sendagai generikoen erabilera areagotzea eta sistemako profesionalei sendagaiei buruzko aholkua ematea, interesak alde batera utzita.

16. artikulua. Lagundua izateko eskubidea.

1. Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduek erraztasunak emanen dituzte senide batek edo konfiantzako pertsona batek gaixoak laguntzeko, salbu eta presentzia hori gomendagarria ez den edo osasun prestazioarekin bateraezina den kasu eta egoeretan.

2. Adingabeek eskubidea dute beren gurasoek edo tutoreek lagunduta egoteko, salbu eta osasun laguntza kaltetzen edo oztopatzen dutenean. Baldintza beretan, ezgaituek beren legezko ordezkariak lagunduta egoteko eskubidea dute.

3. Emakume orok eskubidea du erditzean bere bikotea edo hark izendatutako beste pertsona bat bertan egon dadin, salbu eta inguruabar klinikoak direla medio hori gomendagarria ez denean; inguruabar kliniko horiek, betiere, azaldu egin beharko zaizkie, modu ulergarrian, erabakiak ukitutakoei.

4. Mendetasun egoeran dauden pertsonen eskubidea izanen dute familiarreko batek edo konfiantzako pertsona batek lagunduta egoteko, salbu eta presentzia hori gomendagarria ez den edo osasun prestazioarekin bateraezina den kasu eta egoeretan.

5. Zeinuen hizkuntza erabiltzen duten gorrek, nolana ere, eskubidea dute zeinuen hizkuntzako interprete batekin egoteko, informaziorako eta komunikaziorako irisgarritasuna ziurtatzeko. Komunikaziorako irisgarritasuna ziurtatzeko, osasun zentroek zeinuen hizkuntzako interpreteen zerbitzu

bat eduki beharko dute kontratatuta, gaixo gor batek haren premia duenerako, Espainiako zeinuen hizkuntzak arautu eta gorren, entzumen-etzgaitasunak dituztenen eta gor-itsuen ahozko komunikazioari laguntzeko bitartekoak aitortzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legea betetzeko.

17. artikulua. Ideologia- eta erlijio eta kultu-askatasunerako eskubidea.

1. Pertsona orok eskubidea du bere balio moral eta kulturalak, bai eta bere sinesmen erlijioso eta filosofikoak, errespetatuak izan daitezzen. Haien praktikak bateragarri gertatu behar du praktika medikoarekin, eta zentroko arauak errespetatu beharko ditu.

2. Errespetatu beharrekoa izanen da laguntza espirituala errefusatzeko edo jasotzeko eskubidea, inongo sinesmenik bereizi gabe.

18. artikulua. Giza kalitate eta kalitate zientifiko oneko osasun laguntza jasotzeko eskubidea.

1. Herritarrentzako osasun jardueretan, erabiltzaileen baldintza pertsonal eta familiarretarako egokiak diren jardun etikoko jarraibideen eta arauen arabera osasun laguntza eskaini beharko da.

Osasun laguntza hori gaurkotasuneko ezagutza zientifikoetan oinarrituta egonen da, pertsona bakoitzaren premia eta ezaugarrietara egokituko da eta, gaixotasunik izanez gero, gaixotasun horrek dakarren larritasunari eta konplexutasun medikoari eta sozialari egokituko zaie.

Ildo horretan, Osasun Administrazioak bultzatuko ditu osasun laguntza gizabidezkoa izan dadin sakontzen duten ekintzak, eta bereziki bultzatuko du osasun arloko profesionalen eta gaixoen artean elkarrekiko konfiantzako, errespetuko eta ulermeneko esparru bat egon dadin.

Laguntza ahal den kalitate eta segurtasun handieneko baldintzetan emanen da.

2. Pertsonak eskubidea izanen dute osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetan ematen den laguntzaren kalitatearen gaineko ebaluazioari buruzko informazio egiazkoa eta etengabea jasotzeko.

3. Ospitaleraturiko pertsonen alta planifikatzeko eskubidea ziurtatuko zaie, halako moduz non, alta ondoren zainketak behar badituzte, zainketa hauek bermatuta egon daitezzen.

4. Ospitaleratzeak egiten diren erakundeetan, ohe kopuru aldakorrek gela premiei eta lehentasunei buruzko azterlanak eta plangintza egiten dira. Halaber, osasunaz besteko ostatu-laguntzarako sarbideari buruzko azterlanak eta plangintza egiten dira.

5. Osasun Administrazioak, eskudunak diren beste administrazio batzuekin batera lan eginez, sustatuko du Nafarroako osasun sisteman ezbeharrak erregistratzeko sistemak abian jar daitezzen, lege indardunetan ezarritakoari jarraituz.

II. TITULUA **Ahultasun handieneko** **kolektiboen eskubideak**

19. artikulua. Talde bereziak.

1. Osasun laguntza gizatasun handiagoz emateko printzipioarekin bat, babes berezia merezi duten kolektiboetako erabiltzaileei laguntza ematen dieten profesionalak ahalegindu beharko dute osasun-zentroek erabiltzaile horiei laguntza pertsonalizatua eta inguruabar pertsonalen arabera eman diezaieten, faboratzeko, horrela, foru lege honetako eskubideen errespetua eta betezea. Babes berezia merezi duten kolektiboak dira, esate baterako, adineko pertsonak, ezgaitu fisiko, psikiko edo sentsorialak, gaixotasun mentalak dauzkaten pertsonak –bereziki mendetasun egokian daudenean–, adingabeak, gaixotasun kronikoak dituzten pertsonak, gaixotasun arraroak dituztenak, gaixo terminalak, tratatu txarren biktimak, drogamenpekotasuna duten pertsonak, etorkinak, bazterkeria jasateko arriskuan daudenak, gutxiengo etnikoak kasu, eta, oro har, gizarte bazterkeria pairatzeko arriskuan dauden talde zehatzak.

2. Osasun Administrazioak kolektibo berezi horiei eta mendekotasuna daukaten gainerako pertsonen zuzendutako osasun planak edo programak sustatuko ditu, eta behar den kasuetan bideratuko du egoki koordinatzea gizarte gaitetako, etxebizitza eta kirol gaitetan eskudunak diren Departamentuekin.

Era berean, oinarritzako osasun laguntzaren esparruan, ahaleginak egiten dira dauden osasun baliabideak eta baliabide sozialak funtzionalki integratzeko, eta osasun arloko profesionalen eta gizarte zerbitzuetako profesionalen diziplina arteko lana bideratuko da.

20. artikulua. Adingabeak.

1. Osasun Administrazioak bereziki zainduko ditu adingabeen osasunarekin loturiko eskubideak, Nafarroako Foru Komunitateko Haurrentzako eta Nerabeentzako Sustapenari, Laguntzari eta Babesari buruzko abenduaren 5eko 15/2005 Foru Legean eta aplikatzekoak diren gainerako arauetan xedatutakoarekin bat.

2. Adingabeek, foru lege honetan orokorrean adierazitakoez gainera, hurrengo eskubideak izanen dituzte:

a) Arrisku soziosanitarioa duten herritar taldeetako adingabeei lehentasunezko arreta emanen zaie, dauzkaten premien arabera. Osasun-zentroetako titularrek eta osasun langileek, ikusten badute badela egoeraren bat adingabeen babesgabetasuna eragiten duena edo haientzat arriskua dakarrena, horren berri eman beharko diete adingabeak babestearen arloko erakundeei, eta egoera horiek prebenitzen eta konponbidea ematen lagundu beharko dute.

b) Osasun-zentroetan, arreta berezia ziurtatuko zaie adingabeei. Zentro horien titularrek behar diren giza baliabideak eta baliabide teknikoak sustatuko dituzte, bai eta adin pediatrikorako egokiak diren eta hari egokitutako eremuak ere.

c) Adingabe bat ospitaleratu behar denean, bidea emanen da haurrei egokitutako eremuak egon daitezzen, kontuan hartuta haurrek jokorako duten eskubidea; eremu horietan, eskolako eta familiako bizimoduarekiko hausturarik ez gertatzeko modua eginen da.

d) Adingabe orok eskubidea izanen du ospitalean dagoen bitartean eskolako prestakuntza eman dakion, bereziki gaixotasun luzeren bat baldin badu, betiere jarduera horrek bere ongizateari kalte egiten ez badio, haren autonomia errespetatzen badu edo behar dituen proba eta tratamendua oztopatzen ez badiu.

3. Berariaz, jaioberriek eskubidea izanen dute errespetuz eta duintasunez tratatuak izateko jaiotzen direnetik, bai eta jaio eta berehala identifikatuak izateko eskubidea ere. Halaber, eskubidea izanen dute jaioberrientzat egokitzat jotzen diren atzemate-probak egin dakizkien, eta, kasua bada, estimulazio goiztiarreko neurriak aplikatu dakizkien, behar izanez gero.

21. artikulua. Gaixo mentalen eskubideak.

Gaixotasun mentalen bat duten pertsonen honako eskubideak izanen dituzte:

1. Borondatezko ospitaleratzeetan, baldin eta gaixoak senda-agiri boluntarioa eskatzen badu edo tratamendua jasotzeko uko egiten badio, gaixoaren ardua duen sendagileak baloratu eginen du gaixoak bere kabuz erabakitzeko duen ahalmena. Sendagilearen iritziz gaixoak erabakitzeko gaitasunik ez badu, berrespen judiziala eskatu beharko du ospitaleratzeak jarraitu dezan, Prozedura Zibileko Legearen 763. artikuluan ezarritako moduan.

2. Ospitaleratzeak eta borondatearen kontrako tratamendua, betiere, aplikatzekoa den legedian xedaturiko bermeak hertsiki betez eginen dira.

3. Adingabeak izan eta gaixotasun mentalak dituzten adingabeek eskubidea dute haurrentzako eta gazteentzako osasun mentaleko zentro edo unitateetan sar ditzaten.

22. artikulua. Gaixo mentalentzako laguntzan ziurtatuko direnak.

1. Beren borondatearen kontrako ospitaleratzea edo tratamendua jasan duten pertsonen unean uneko informazioa eman beharko zaie, hitzez eta idatziz, beren eskubideei buruz eta abia ditzaketen errekurtso edo ekintzei buruz.

2. Informazioa eman beharko zaie, halaber, aldiari aldiari eta modu egokian, erabaki hori hartzeko izan diren arrazoiei buruz eta ospitaleratzea edo tratamendua luzatzeko nahiz eteteko aplikatutako irizpideei buruz.

3. Interesdunaren ordezkariak, kasua bada, informazio horiek ere jaso beharko ditu.

4. Osasun mentaleko laguntzako etika batzordea sortzea sustatuko da; batzorde horrek laguntza emanen du gaixoen, familiartekoen eta profesionalen interesak errespetatzen dituzten laguntzako protokoloak definitzeko, bai eta gaixotasun mentaleko prozesuekin lotutako egoerei egokitutako ekitate arauak ere.

5. Beren laguntzarako laguntza baliabide soziosanitarioak behar dituzten pertsonen kasuan, ziurtatuko zaie zerbitzu horietarako sarbidea izatea; zerbitzu horiek koordinatu beharko dira laguntza konplexua behar duten arazoek dagokien erantzuna jaso dezaten.

23. artikulua. Beren borondatearen kontra ospitaleratutako gaixo mentalen komunikazioetarako eta bisitetarako duten eskubidea.

Beren borondatearen kontra ospitaleratutako gaixo mentalen honako eskubideak izanen dituzte:

1. Beren abokatuarekin, ordezkariarekin nahiz bestelako agintari egokiarekin hitz egiteko eskubidea, inongo murriztapenik gabe.

2. Haien izendatutako konfiantzako pertsonarekin edo beste pertsona batzuekin komunikatzeko eskubidea. Eskubide hori ezin izanen da arrazoizkoa ez den modu batean mugatu.

3. Bisitak jasotzeko eskubidea. Eskubide hori arrazoiz mugatzen ahalko da, hirugarren pertsonak babesteko beharra kontuan izanda.

24. artikulua. Ezgaituak.

Artikulu honek helburu du Nazio Batuen Erakundeko Nazioarteko Itunak ezgaituen eskubideei buruz aitortutakoak betetzea. Espainiak 2007ko

abenduaren 3an berretsi zuen itun hori, eta 2008ko maiatzaren 3tik dago indarrean.

Halaber, aplikatzekoak dira Aukera berdintasunari, diskriminazio ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzko abenduaren 2ko 51/2003 Legeko artikulua eta lege hori garatzeko xedapenak.

Gorrei, entzumenezko ezgaituei eta gor eta itsu direnei osasun laguntza egokia emateko eta horiek informaziorako duten eskubidea bideratzeko, administrazio publikoek hizkuntza-oztopoak ahal den guztian gutxitzeko behar diren jarduketak sustatuko dituzte. Nolanahi ere, administrazio publikoek Espainiako zeinuen hizkuntzak arautu eta gorren, entzumen-ezgaitasunak dituztenen eta gor-itsuen ahozko komunikazioari laguntzeko bitartekoak aitortzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritako betebeharrak errespetatuko dira.

25. artikulua. Gaixotasun kronikoak dituzten pertsonak.

Osasun Administrazioak ekintza eta neurri berariazkoak bultzatuko ditu gaixo kronikoentzat, laguntza-maila desberdinen artean behar den koordinazioa bilatzeko eta gaixotasun kronikoak dauzkaten pertsonak behar dituzten zainketei behar den jarraitutasuna emateko. Bereziki, eta osasun informazioko sistemen bitartez, gaixo horiek egin beharreko izapideak arintzea sustatuko duten prozesuak kudeatzeko mekanismoak indartuko dira.

26. artikulua. Prozesu terminaletan dauden gaixoak.

Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimendu guztiek eta osasun arloko profesional guztiek ahal den guztian ziurtatu beharko dute pertsonaren duintasunarekiko errespetua hil aurreko prozesu terminaletan, bai eta gaixo horiek foru lege honetan aitorturiko eskubide guztiez baliatzen ahalko direla ere. Bereziki, honako eskubideez:

1. Proposatutako interbentzioa errefusatzeko eskubidea, nahiz eta bizia arriskuan jarri.
2. Gaixoaren sufrimendua premiarik gabe luza-tuko duten bizi-euskarriko tratamenduak errefusatzeko eskubidea.
3. Kasua bada, erabiltzaileak eginiko aurretiazko borondateak betetzeko eskubidea, 54.3 artikuluan ezarritako mugekin.
4. Minaren eta behar diren zainketa aringarrien tratamendu egokia jasotzeko eskubidea.
5. Bereziki onartuko da ospitaleratze prozesuetan familiarren eta hurbileko pertsonak lagun-

duta egoteko eskubidea, bai eta erlijio laguntzarako eskubidea ere.

6. Banakako gela batean egoteko eskubidea, gaixoaren intimitatea eta familiarena zaintze aldera.

27. artikulua. Transexualak.

Transexualek osasun laguntzarako eskubidea izanen dute, Pertsona transexualak genero-nortasunagatik ez baztertzeari eta haien eskubideak aitortzeari buruzko azaroaren 19ko 12/2009 Foru Legean finkaturiko moduan.

28. artikulua. Herritar atzerritarrak.

Nafarroako Foru Komunitateko osasun sistemen prestazioak eta zerbitzuak eskuratzen dituzten eta haietaz baliatzen diren herritar atzerritarrek foru lege honetan jasotako eskubideak eta betebeharrak izanen dituzte. Osasun laguntza egokia lortzeko xedez eta eskubide horiek bete daitezen, administrazio publikoek bultzatuko dute behar diren jarduerak egin daitezen hizkuntzaren oztopoak ahal den guztian gutxitzeko.

III. TITULUA

Intimitatearekin eta konfidentzialtasunarekin loturiko eskubideak

I. KAPITULUA Intimitatea

29. artikulua. Intimitaterako eskubidea.

1. Pertsona orok eskubidea du laguntza jasotzeko bere intimitatea ziurtatuko duen ingurune batean; ingurune horretan bereziki errespetatuko da gorputzaren intimitatea diagnosi-azterketetan, kontsultetan eta tratamendu mediko nahiz kirurgikoetan, zainketetan, higiene jardueretan eta osasunaren arloko gainerako jardueretan.

2. Pertsona orok eskubidea du indarreko arauetan ezarritako moduan mugatzeko irudien grabazioa eta hedapena, argazkien bidez, bideoen bidez nahiz gaixoa identifikatzeko bidea ematen duten bestelako bitartekoen bidez.

3. Ikerketa biomedikoko edozein jardueretan nahiz irakaskuntza proiektuetan pertsonen intimitaterako eskubidea ziurtatuko da, arau indardunetan ezarritako moduan.

4. Jarduketa horietan zuzeneko arduradunak ez diren beste profesional batzuk ere parte hartzen badute, ikasleak edo ikerlariak kasu, gaixoari ahal den neurrian prestakuntza- eta ikerketa-premia horiei buruzko informazioa emanen zaio.

30. artikulua. Banakako gelak.

Nafarroako osasun sistema publikoko ospitaleetan edo harekin itundutakoetan ziurtatuko da banakako gelak egotea gaixoaren inguruabar bereziak direla-eta behar direnerako, arauz ezartzen denari jarraituz. Eskubide horretaz baliatzeak ez dio inongo kalterik ekarriko sistemako beste erabiltzaile batzuen osasun laguntzarako eskubideari.

Nafarroako osasun sistema publikoaren politika izanen da eskubide hori pixkanaka zabaltzen joatea harik eta eskatzen duten gaixo guztiei ziurtatu ahal izateraino, osasun sistemaren etorkizuneko aukeren arabera.

II. KAPITULUA

Konfidentzialtasuna

31. artikulua. Informazioaren konfidentzialtasunerako eskubidea.

1. Pertsona orok du eskubidea bere osasunari buruzko datuekin eta osasun-zentro publiko edo pribatuetan izandako egonaldiekin zerikusia duen informazio guztia isilpekoa izan dadin. Era berean, eskubidea du bere baimenik ez duen inork horiek ezin izan ditzan eskuratu, indarreko legediak, Izaera Pertsonaleko Datuak Babesteari buruzko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoan aurreikusitakoari jarraituz, interes orokorrari dagozkion arrazoien ondorioz horretarako baimena ematen duenean izan ezik; eskubidea du, halaber, jakiteko nork ikusi dituen bere osasunari buruzko datuak, zergatik ikusi dituen eta haiekin zer egin duen, salbu eta haien erabilera kodetua egiten bada.

2. Nafarroako Osasun Administrazioak eta osasun-zentroek 1. idatz-zatiak aipatzen dituen eskubideak ziurtatzeko beharrezkoak diren neurri guztiak hartu behar dituzte, eta, kasua bada, arauak eta protokoloak egiten dituzte, gaixoei buruzko datuak zilegi den moduan eskuratzen direla bermatzeko. Kasu horretan, informazio horiek ematearen arrazoiak eta horretarako modua azaldu beharko zaizkie erabiltzaileei.

32. artikulua. Erregistro ikonografikoen grabazioa eta hedapena mugatzeko eskubidea.

Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetako erabiltzaileek, osasun laguntzen hartzaileak diren aldetik, eskubidea dute horietan guztietan muga dadin, estatuko arau indardunetan ezarritako moduan, haien irudien grabazioa eta hedapena, argazkien, bideoen nahiz gaixoaren identifikazioa bideratzen duten bestelako bideen bitartez. Jarduera horietarako, behin haien arrazoa eta hedatze-esparrua argiki azalduta, aurretik ukitutako pertsonaren edo dagokionaren berariazko baimena beharko da.

33. artikulua. Datu orokorren konfidentzialtasuna.

1. Konfidentzialtasunerako eskubidea ondare genetikoari buruzko informazioari ere badagokio. Nafarroako Foru Komunitateko osasunaren arloko agintariek begiratuko dute inor ez dadila baztertua izan bere ezaugarri genetikoaren ondorioz.

2. Osasun- eta ikerketa-zentroek ziurtatuko dute pertsonen intimitatea eta analisi genetikoaren emaitzen trataera konfidentziala babesten direla. Eragin horietarako eta dagozkien eskumenen barruan, zainduko dute datu genetikoaren erregistroek behar diren mekanismoak edukitzea antolamendu juridikoan aitorturiko eskubideak eraginkorrak izanen direla ziurtatzeko.

3. Beren eginkizunetan dihardutela, analisi genetikoak egitearen ondoriozko datuak eskuratzeko modua duten pertsonak datuok isilpean gordetzeko betebeharra izanen dute.

4. Lortutako informazioa, irizpide mediko arduratsu bati jarraikiz, beharrezkoa bada gaixo baten edo haren familiarterako biologikoen osasunean kalte larri bat saihesteko, informazioa emanen zaio gaixoari berari eta harekin familia- edo egitate-lotura duen pertsona bati, dagokion Etika Batzordeari kontsulta egin ondoren. Komunikazioa soilik xede horietarako beharrezkoak diren datuetara mugatuko da.

34. artikulua. Bereziki babestutako beste datu batzuen konfidentzialtasuna.

Osasun-zentroek, -zerbitzuek eta -establezimenduek zainduko dute konfidentzialtasuna gorde egingen dela ideologiari, erlijioari, sinismenei, arraza-jatorriari, sexu-bizitzari, tratu txarrak pairatu izateari edo pertsonen nahiz familiarterako intimitatea gordetzeko garrantzi berezia izan dezaketen gainerako datu edo informazioei dagokienez.

35. artikulua. Konfidentzialtasunerako eskubidearen salbuespenak.

Kapitulu honetan jasotako konfidentzialtasunari buruzko eskubideak honako muga hau izanen du: gertatukoaren jakinarazpena edo salaketa egiteko legeko betebeharra, legedian aurreikusitako kasuetan; bereziki, gertatutako horiek baldin badira hurrei, adineko pertsonari, emakumeei, gaixotasun mentalak dituzten pertsonari eta ezgaitasun fisiko, psikiko nahiz sentsoriala duten pertsonari eginiko abusu, tratu txar eta isekak.

Ez da ulertuko konfidentzialtasunari buruzko eskubidea urratu dela gaixo batek kontzienteki edo bere borondatez zeinuen hizkuntzako interpretea-

ren edo familiarteko baten edo konfiantzako pertsona baten presentzia baimentzen duenean.

36. artikulua. Babes eta berme araubidea.

1. Titulu honetan jasotako datu pertsonalak edo osasunaren arlokoak Izaera Pertsonaleko Datuak Babesteari buruzko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoan, osasunaren arloko Estatuko oinarriko legeetan eta aplikatzekoak diren gainerrako arauetan ezarritako berme- eta babes-araubidearen menpe egonen dira.

2. Beren eginkizunengatik informazio konfidentziala eskuratzeko bidea duten pertsona guztiek sekretu profesionala gorde beharko dute, estatuko arau indardunetan ezarritako moduan, eta eskuratzeko bidea duten informazioaren erreserba eta konfidentziasuna zaindu beharko dute, baita lanbidebizitza amaitzen dutenean ere.

3. Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduek behar diren neurri teknikoak eta antolamenduzkoak jarri beharko dituzte intimitaterako eta konfidentziasunerako eskubideak ziurtatzeko, eta Osasun Administrazioak horiek egoki betetzen direla zaindu beharko du.

IV. TITULUA

Informazioaren eta parte-hartzearen arloko eskubideak

I. KAPITULUA

Informazio orokorra

37. artikulua. Osasun-programa eta -planei buruzko informazioa.

1. Osasun Administrazioak sustatuko du herritarren artean egoki zabaltzen direla egokitzen diren bide eta tresnen bitartez erabakitzen diren osasun-plan edo -programak eta plan edo programa sozio-sanitarioak, halako moduan non ziurtatuko baita, kasuko eskumenen esparruan, osasun-ekintza horien hartzaileek informazio hori jasotzen dutela.

2. Osasun Administrazioari dagokio osasunaren arloko informazioari eta hezkuntzari buruzko lan eraginkorra egitea.

3. Programei buruzko informazioa egiazkoa, nahikoa eta egokia izanen da hartzaile izanen dituen herritarren edo herritar-taldearen prestakuntzarako eta asimilazio-gaitasunerako.

38. artikulua. Nafarroako osasun sistemari buruzko informazioa.

1. Pertsona guztiek eskubidea dute osasunaren esparruan dauzkaten eskubide eta betebeharrak guz-

tiei buruzko informazio orokorra jasotzeko, apirilaren 25eko 14/1986 Osasunari buruzko Foru Legeko 9. artikuluari eta foru lege honi jarraituz.

2. Berariaz, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko erabiltzaileek hari buruzko informazioa jasoko dute, eta, bereziki, Nafarroako osasun sistema publikoaren prestazioen katalogoari eta eskaintzen diren zerbitzuen zorroari buruzkoa.

3. Halaber, eskubidea dute eskueran dauden osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduei, haien kalitate-adierazleei eta haietara sarbidea izateko baldintzei buruzko informazio zehaztua jasotzeko. Bereziki, ziurtatu beharko da erabiltzaileek aurretiko informazioa edukitzeko eskubidea izatea, fakultatiboa eta osasun zentroa hautatzeko eskubideaz baliatzeko aukera izateko, foru lege honetako 12. artikuluan eta hura garatzeko arauetan ezarritakoari jarraituz.

4. Artikulu honetan jasotako informaziorako eskubideaz baliatu ahal izatea ziurtatzeko, Osasun Administrazioak, besteak beste, honako ekintzak sustatuko ditu:

a) Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak bultzatzea eta zabaltzea.

b) Nafarroako Foru Komunitateko osasun sistemari buruzko eta erabiltzaileek eskura ditzaketen osasun prestazioei buruzko informazio orokorra bultzatzea.

c) Begiratzea osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimendu guztiek erabiltzaileentzako informazio gida bat daukatela, eta hartan, gutxienez ere foru lege honetan erabiltzaileen eskubide eta betebeharrak buruz ezarritakoa jasotzen dela, bai eta eskueran dauden prestazioak, zentro edo zerbitzuaren laguntzaren ezaugarriak, langile-kopurua, instalazioak eta baliabide teknikoak ere. Halaber, parte hartzeko bideei eta iradokizun eta erreklamazioak aurkezteko moduari buruzko informazioa emanen da, titulu honetako III. kapituluan ezarritakoari jarraituz.

d) Halaber, osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduen laguntzaren kalitatearekin lotutako alderdiei buruzko informazioa eskuratzeko bidea sustatzea.

39. artikulua. Laguntza-zentroen kalitate maila ezagutzeko eskubidea.

Pertsona guztiek eskubidea dute ezagutzeko osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimendu bakoitzak kalitatea ziurtatzeko aplikatzen dituen mekanismoak, bai eta kalitate hori egiaztatzen duten erakunde eta antolamenduak ere. Halaber,

gaixoak eskubidea dauka osasun-laguntzaren emaitzak ezagutzeko, behar diren adierazleen bitartez ebaluatua.

40. artikulua. Itxaron zerrendei buruzko informazioa.

1. Osasun Administrazioak hileroko egiazko informazioa emanen du, Nafarroako Gobernuaren webgunearen bitartez eta herritarrek eskueran dituzten bestelako komunikazio ofizialeko bide batzuen bitartez, kirurgia-prozeduretarako, kanpoko kontsultetarako eta proba diagnostikoetarako Nafarroako osasun sistema publikoko zentro eta zerbitzu guztietan dauden gaixo-kopuruari buruz eta itxaron zerrendei buruz.

2. Osasun Administrazioak banakako informazioa emanen du, gaixoak edo erabiltzaileak eskatuta, osasun laguntza jasotzeko itxaron zerrendei buruz, bai eta berme-sistemei buruz ere, arau bidez finkaturiko gehieneko itxaronaldiak gainditzeko baldin badira.

3. Nafarroako Gobernuak webguneak eta informazio hau transmititzeko hedabide ofizialek azaroaren 12ko 1494/2007 Errege Dekretuan jasotako irisgarritasun baldintzei buruzko baldintzak bete beharko dituzte; izan ere, errege dekretu horren bidez, ezgaitasunen bat duten pertsonen informazioaren gizartearekin eta hedabideekin lotutako teknologietarako, produktu etarako eta zerbitzu etarako sarbidea izatearen gaineko erregelamendua onetsi zen.

41. artikulua. Herritarrari informazioa eta laguntza emateko zerbitzuak.

1. Osasunaren arloko informazioarako eskubide horiek ziurtatzeko sistema integral eta koordinatu bat faboratzeko, Osasun Administrazioak, laguntza-maila guztietan, herritarrari informazioa eta laguntza emateko zerbitzuen jarduera eta lana indartuko ditu, osasun sistema publikoari buruzko informazioa eskuratzeaz eta erabiltzaileen parte-hartzea eta iritzia bideratzeaz arduratzen diren oinarriko unitateak baitira horiek, hain zuzen ere aurkezten diren iradokizun, erreklamazio, kexa eta esker onei dagokienez, foru lege honetako 47. artikuluan ezarritakoari jarraituz.

2. Nafarroako osasun sistema publikoko osasun zentro guztiek herritarrari informazioa eta laguntza emateko unitate edo zerbitzu bat edukiko dute; hori, halere, ez da eragozpen izanen laguntzazkoak ez diren bestelako osasun egitura batzuk ere egoteko.

II. KAPITULUA

Laguntzari buruzko informazioa

42. artikulua. Laguntzari buruzko informazioa izateko eskubidea.

1. Pertsona guztiek dute eskubidea beren prozesuari eta jasotako osasun laguntzari buruz eskueran dagoen informazio guztia jasotzeko.

2. Informazioak laguntza-jarduera guztien parte izan beharko du, eta bidea emanen du ulertzeko esku-hartze bakoitzaren xedea eta izaera, bai eta haien arrisku eta ondorioak ere.

3. Informaziorik ez jasotzeko gaixoak duen borondatea errespetatu egin beharko da. Uko egiteko idazkia historia klinikoari gehituko zaio, eta gaixoak edozein unetan ezeztatzen ahalko du. Informaziorik ez jasotzeko eskubidea murrizten ahalko da gaixoaren, hirugarrenen edo kolektibitatearen osasunaren intereserako edo kasuaren betekizun terapeutikoetarako beharrezkoa denean. Inguruabar hori, betiere, historia klinikoan jaso beharko da.

4. Informazioa, oro har, ahoz emanen zaio gaixoari, eta historia klinikoan hori idatziz jasoko da. Informazio hori modu ulergarrian eman beharko da, egoera bakoitzari egokiturik, modu jarraituan eta laguntza-jarduera jaso baino lehen, behar den aurretiaz, halako moduz non pertsonak askatasunez eta behar dena jakinez hautatu ahal izan dezan.

5. Gaixoaren ardura daukan osasun arloko profesionalari dagokio informaziorako eskubidea bete dadin ziurtatzeko.

43. artikulua. Laguntzari buruzko informazioa izateko eskubidearen titularrak.

1. Laguntzari buruzko informazioa izateko eskubidearen titularrak gaixoa da. Gaixoarekin familia- edo egitate-lotura duten pertsonen informazioa emanen zaie, gaixoak hori espresuki edo isilbidez baimentzen duen neurrian.

2. Informaziorako eskubidearen titularrak izanen dira, halaber, adingabearen guraso edo tutoreak, adingabe horrek hamasei urte baino gutxiago baldin baditu eta baimen informatua haren izenean eman behar badute; hori, halere, ez da eragozpen izanen adingabeak eskubidea izan dezan bere osasunari buruzko informazioa jasotzeko, daukan adinaren, heldutasunaren eta egoera psikologikoaren arabera egokitutako hizkera batean.

3. Sendagile arduradunaren irizpidearen arabera, gaixoak informazioa ulertzeko edo bere egoeraren jakinaren gainean egoteko gaitasunik ez

duenean, daukan egoera fisiko edo psikikoaren ondorioz, harekin familia- edo egitate-lotura duten pertsonen ematen zaie informazioa, ezertan ere kendu gabe gaixoari informazioa emateko betebeharra, haren ulermen-mailak horretarako bidea ematen duen neurrian.

4. Legez ezgaitutako gaixoen kasuan, tutorea izanen da informazioarako eskubidearen titularra, gaitasungabetzeko epaiak ezartzen duen moduan; horrek, ordea, ez du galaraziko gaitasungabetuak bere egoerari buruzko informazioa jasotzeko duen eskubidea, betiere hura ulertzeko bidea ematen dion hizkera batean.

44. artikulua. Laguntzari buruzko informazioa izateko eskubidea ziurtatzeko bideak.

1. Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimendu guztietan gaixoari, prozesu bakoitzean, prozesu bakoitzerako osasun arloko profesional bat esleitu beharko zaio, eta hura izanen da laguntza-talderikiko informazioaren eta mintzakidetasunaren arduraduna; hori, halere, ez da eragozpen izanen gaixoari laguntza ematen dioten langile guztiek informazioa emateko betebeharra izateko.

2. Osasun-zentro, -zerbitzu edo -establezimendu bakoitzeko zuzendaritzak behar diren mekanismoak edukitzeko betebeharra dauka, informaziorako eskubide hori beteko dela ziurtatzeko.

III. KAPITULUA Parte hartzea

45. artikulua. Parte hartzeko eskubidea.

Osasun Administrazioak sustatu eta ziurtatu beharko du herritarrek parte hartzeko duten eskubidea, bai eskubide kolektibo edo soziala, bai banakakoa, Nafarroako Foru Komunitateko osasun sistema publikoaren esparruan.

46. artikulua. Gizartearen parte hartzea.

1. Aitortzen da herritarrek, erakundeen, korporazioen eta antolamendu sozialen bitartez, eskubidea dutela Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuaren jardueretan parte hartzeko, betiere arau ezarritako bideak erabiliz horretarako. Horretarako, Osasun Administrazioak bultzatu eta zainduko du osasunaren arloan parte hartzeko organoek zuzen funtzionatzen eta jarduten dutela. Honakoak dira organo horiek: Osasun Kontseilua, zeina organo aholku-emaile gorena eta erkidegoaren osasun publikoan herritarrek parte hartzeko organoa baita, eta osasun barrutiko osasun kontseiluak, zeinak Nafarroako Foru Komunitatearen osasun mapa antolatuta dagoen osasun barrutietan parte hartzeko organoak baitira.

2. Gaixoen elkarteen parte-hartze aktiboa sustatuko da; bereziki, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuarentzat onuragarriak diren jardueretan.

47. artikulua. Erreklamazioak eta iradokizunak.

1. Nafarroako Foru Komunitateko osasun sare publikoaren zentroak eta zerbitzuak eta sistema publikoarekin itundutako zentroak erabiltzen dituzten herritarrek eskubidea dute egokitze jotzen dituzten iradokizun, kexa eta erreklamazioak egiteko jaso duten arretari buruz.

2. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak behar diren neurriak hartuko ditu ziurtatzeko aldera erreklamazioak eta iradokizunak aurkezteko prozedurak erabiltzeko eskubidea eta kexa edo erreklamazioa aurkeztu eta 20 egun naturaleko epean erantzun arrazoitua jasotzeko eskubidea. Zentroak erreklamazio-egileari idatzizko komunikazio bat igorriko dio, arau indardunetan ezarritakoari jarraituz.

3. Foru lege honen menpean dauden osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduen erreklamazioak eta iradokizunak aurkezteko orriak edukiko dituzte, bai eta jendearen informazio-eskariei, erreklamazioei eta iradokizunei erantzuteko bitartekoak ere, arau bidez ezartzen diren baldintzetan.

4. Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuaren esparruko osasun laguntzarako zerbitzuen funtzionamenduari buruz aurkezten diren kexak eta iradokizunak aurkezterakoan, ez da nahitaezkoa izanen erabiltzailea identifikatzea.

V. TITULUA Borondatearen autonomiari buruzko eskubideak

I. KAPITULUA Hautatzeko eta baimen informatua emateko eskubidea

48. artikulua. Gaixoaren erabakitze askatasuna.

1. Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimendu guztiek errespetatu beharko dituzte gaixoen, beren egoera baloratu ahal izateko informazio egokia jaso ondoren, beren osasunari buruz hartutako erabakiak.

2. Gaixoaren borondatearen autonomiak honakoak hartzen ditu: gaixoen osasun arloko profesional arduradunak eskaintzen dizkion aukeren artean hautatzeko askatasuna; diagnosirako, pronostikorako edo terapiarako prozedura bat aplikatzea ezezkia emateko askatasuna; eta, hala-

ber, bere osasunari buruz lehendik hartua duen erabakia ezeztatzeko askatasuna.

3. Beren osasunari buruz adingabe ez-eman-tzipatuek hartzen dituzten erabakiak, betiere, beren osasunaren gaineko jardueren norainokoa ulertzeko duten ahalmenaren arabera izanen dira, hau da, beren gaitasun mentalak eta emozionalak ematen dien ahalmenaren arabera, eta lege indardunetan aurreikusitako mugekin erresetatu beharko dira.

49. artikulua. Baimen informatua.

1. Pertsona bati osasunaren esparruko edozein interbentzio egin behar zaionean, haren baimen berariazkoa eta librea beharko da, baina, alde aurretik, horri buruzko argibideak eman beharko zaizkio. Baimen horrek idatzizkoa beharko du izan ebakuntzen eta prozedura diagnostiko inbaditzaileen kasuan, eta, oro har, gaixoaren osasunean eragina izan dezaketen arrisku edo arazo agerikoak eta aurreikusitako modukoak ekar ditzaketen prozedurak egin behar direnean. Baimena libreki ezeztatzen ahalko da edozein unetan, eta ezeztatze hori idatziz jaso beharko da historia klinikoan.

2. Baimen-agiriak gertakari kliniko bakoitzerako berariazkoa izan beharko du; hori, hala ere, ez da eragozpen izanen orriak eta bestelako informazio-bitarteko orokorrak eranstea. Agiri horrek kasuan kasuko prozedurari eta horren arriskuei buruzko behar adinako informazioa agertu beharko du. Informazio hori historia klinikoan jasoko da.

3. Informazioa laguntza-ekintza guztietan eman beharko da, baita diagnostikoetan, pronostikoetan eta aukera terapeutikoetan ere. Egiazkoa izanen da, eta modu ulergarrian eta gaixoaren beharrezan eta eskakizunen arabera eman beharko da, gaixolari erabakiak autonomiaz hartzen laguntzeko.

4. Gaixoaren ardura daukan sendagileari dago-kio informaziorako eskubidea bete dadin ziurtatzea. Gaixolari laguntzen dioten edo teknika nahiz prozedura zehatz bat aplikatzen dioten osasunaren arloko laguntza-profesionalek ere ardura hartu behar dute informazio-prozesuan.

5. Baimen informatua ematea gaixoaren eskubide bat da, eta hura lortzea, berriz, haren laguntzaz arduratzen den osasun profesionalaren bete-beharra.

6. Gaixoak baimen informatua idatziz adierazten badu, eskubidea izanen du agiri horren kopia bat lortzeko.

7. Gaixolari argibideak aurretiaz emanen zaizkio, nahikoa denbora izan dezan gogoeta egin eta libreki erabakitzeko.

8. Informazioa, oro har, ahoz emanen da. Idatzizko baimena honako kasuetan emanen da: interbentzio kirurgikoen kasuan, diagnosi-prozedura eta prozedura terapeutiko inbaditzaileen kasuan, eta gaixoaren osasunarentzat arrisku edo eragozpen negatibo argi eta aurreikusitako modukoak inplikatzeko dituzten prozeduren kasuan.

9. Gaixolari proposatzen zaion informazioak honakoa jaso beharko du, gutxienez ere:

- a) Prozeduraren identifikazioa eta deskribapena.
- b) Prozeduraren helburuak.
- c) Lortu nahi diren onurak.
- d) Proposatutako prozeduraz besteko aukerak.
- e) Aurreikusitakoaren arabera, prozedurak izan ditzakeen ondorioak.
- f) Aurreikusitakoaren arabera, prozedura ez gauzatzeak izan ditzakeen ondorioak.
- g) Maiz gertatzen diren arriskuak.
- h) Gutxitan izaten diren arriskuak, larritasun berezikoak direnean eta prozedurari irizpide zientifikoaren bidez lotuta daudenean.
- i) Gaixoaren egoera klinikoaren eta haren inguruabar pertsonalen arabera arriskuak eta ondorioak.
- j) Kontraesanak.

50. artikulua. Baimen informatua exijitzeko salbuespenak.

1. Honako hauek baimena ematearen baldintza orokorraren salbuespen-kasuak dira, eta kalteturiko pertsonaren osasunaren alde nahitaezkoak diren ekintza klinikoak egitea ahalbidetzen dute:

a) Osasun publikorako arrisku larria dagoenean, osasun-arrazoiak direla-eta beharrezkoa denean, aplikatzekoa den legediari jarraituz.

b) Sendatu ezineko lesioak edo heriotza eragiteko arriskua egoteagatik gaixoaren osotasun fisiko edo psikorako arrisku larri eta berehalakoa izanik, gaixoaren edo harekin familia- edo egitate-lotura dutenen baimena lortzea ezinezkoa denean.

Aurreko kasuetan, soilik ikuspuntu klinikotik ezinbestekoak diren interbentzioak gauzatzen ahalko dira gaixoaren osasunaren alde.

Kasu honetan, behin larrialdiko egoera gainditurik, gaixolari prozesuari buruzko informazioa eman beharko zaio; hori, halere, ez da eragozpen izanen bitartean harekin familia- edo egitate-lotura duten pertsonen informazioa emateko.

c) Gaixoak espresuki adierazi baldin badu ez duela informaziorik jaso nahi, haren borondatea bete beharko da, nahiz eta, hori gorabehera, interbentziorako alde zurretiko baimena lortu beharko den; informazioari uko egitea agiri batean agerraziko da.

Halere, ez jakiteko eskubidea murrizten ahalko da gaixoaren beraren osasunaren onerako denean, betebeharrak terapeutikoengatik edo hirugarrenen edo gizartearen interesarengatik.

51. artikulua. Baimena ordezkariatzaz ematea.

1. Honako kasuetan baimen informatua ordezkariatzaz emanen da:

a) Gaixoa, laguntzaz arduratzen den sendagilearen iritziz, erabakiak hartzeko gauza ez denean, edo haren egoera fisiko edo psikikoak egoeraz jabetzeko biderik ematen ez dionean. Gaixoak legezko ordezkariarik ez badu, baimena gaixoarekin familia- edo egitate-lotura duten pertsonak ematen dute. Gaixoak aurretik pertsona bat izendatu badu bere izenean baimen informatua emateko, hari egokituko zaio erabakia hartzea.

b) Gaixoa, legez, erabakia hartzeko ezgaituta dagoenean. Kasu horretan, adostasuna legezko ordezkariak eman beharko du.

c) Hamabi eta hamasei urte arteko gaixo adingabeak gaitasun intelektualik eta emozionalik ez duenean interbentzioaren norainokoa ulertzeko. Kasu horretan, baimena adingabearen legezko ordezkariak emanen du, haren iritzia entzun ondoren, baldin eta hamabi urte bete baditu.

2. Adingabe emantzipatuak direnean edo hamasei urte bete dituzten adingabeen kasuan, baimena ezin izanen da ordezkariatzaz eman. Hala eta guztiz ere, arrisku larriko jardueren kasuan, irizpide fakultatiboaren arabera, gurasoei informazioa emanen zaie eta haien iritzia kontuan hartuko da kasuan kasuko erabakia hartzeko.

3. Legezko ordezkariaren erabakia adingabearen edo ezgaituaren osasunaren aurkakoa dela uste izanez gero, profesional arduradunak egitateak agintari eskudunari jakinarazi beharko dizkio, hala ezartzen baita legedi zibilean.

4. Haurdunaldiaren borondatezko etenduraren legezko kasuetan, entsegu klinikoetan, giza ugalketa lagunduko teknikan eta bizidunen arteko organoen dohaintza kasuetan, aplikatzeak diren berariazko arauetan oro har ezarritakoari begiratuko zaio.

5. Ordezkariatza bidezko baimenen kasuetan, erabaki eta interbentzio medikoek proportzionatuak izan beharko dute, eta gaixoaren onura objektiboa lortzera bideratuko dira.

6. Gaixoak eta, kasua bada, harekin familia- edo egitate-lotura duten pertsonak, ahal den guztian, erabakietan parte hartuko dute osasun prozesuan zehar. Hori guztia historia klinikoan islatuta geratuko da.

52. artikulua. Baimen informatuko agiriaren edukia.

1. Baimenaren dokumentuak enuntziatu laburrak jasoko ditu eta hizkera ulergarrian idatziko da, gaixo gehienek kontzeptu medikoak ulertu ahal izateko.

2. Baimen informatuaren dokumentuak, 49.9 artikuluan aipatzen den informazioaz gainera, gutxienez ere honako datuak jaso beharko ditu:

a) Osasun-zentro, -zerbitzu edo establezimenduaren identifikazioa.

b) Prozeduraz arduratzen den osasun profesionalaren identifikazioa.

c) Gaixoaren identifikazioa, eta, kasua bada, legezko ordezkariarena edo gaixoarekin familia- edo egitate-lotura duen pertsonarena.

d) Prozeduraren identifikazioa eta deskribapena, irizpide medikoen arabera muntakoak eta garrantzitsuak diren gai guztiak jasoz.

e) Baimena ematen duen pertsonaren deklarazioa, non jasoko baita informazioa egoki ulertu duela, badakiela baimena edozein unetan ezeztatzeko arrazoia adierazi gabe ere— eta agiriaren kopia bat jaso duela.

f) Tokia eta eguna.

g) Prozeduraz arduratzen den osasun profesionalaren eta baimena ematen duen pertsonaren sinadura.

53. artikulua. Osasun-tratamendu bat jasotzeari ezezkoa ematea.

1. Gaixoak tratamendu bat jasotzeari ezezkoa ematen dion kasuetan, prozedura hori aplikatzeaz arduratzen den profesionalak informazioa eman beharko dio dauden gainerako aukerei buruz eta, kasua bada, haiek eskainiko dizkio, irispidean badaude. Egoera hori egoki dokumentatu beharko da historia klinikoan. Agindutako tratamendua ez onartzeak ez du berekin ekarriko nahitaezko senda-agiria ematea, baldin eta aukerako tratamenduak badaude, nahiz eta tratamendu aringarriak izan, betiere osasun zentroak haiek ematen baditu eta gaixoak jaso nahi baldin baditu.

2. Irispiden aukerako tratamendurik ez bada go edo dauden guztiak errefusatzeko badira, gaixolari borondatezko senda-agiria sinatzeko proposa-

tuko zaio. Sinatzen ez badu, zentroko zuzendari-tzak, osasun profesional arduradunak proposatuta, gaixoaren nahitazeko senda-agiria agintzen ahalko du, lege indardunetan ezarritako moduan.

II. KAPITULUA Aurretiatzko borondateak

54. artikulua. Aurretiatzko borondateak.

1. Pertsona guztiek eskubidea dute etorkizunean haiengan eragina izan dezaketen osasun-jardueren gainean erabakitzeke, kasuko erabakia hartu behar duten unean horretarako ahalmenik izanen ez badute ere.

Aurretiatzko borondateen adierazpen-agiria sendagile arduradunari zuzendutako agiri bat da, non adindun pertsona batek edo foru lege honi jarraituz gaitasuna aitortzen zaion adingabeko batek bere aurretiatzko nahiak adierazten baititu, balizko jarduketa medikoei buruz, zenbait baldintzaren ondorioz pertsonalki haiek adierazi ezin dituen egoeran kontuan hartu beharrekoak; adierazpen hori baimen informatuaren bitartez eginen da, eta sendagile arduradunak eta egoera horretan hari laguntza ematen dion talde medikoak kontuan hartu beharrekoa izanen da.

Aurretiatzko borondateetan oharra jasotzen ahalko dira egoera kritiko, hil ala biziko eta sendaezinetan, neurri aringarrien bitartez sufrimendua saihesten dadin –bizi prozesua laburtu arren–, neurri-gabeko edo ohiz kanpoko teknologia eta tratamenduen bitartez bizia artifizialki luza ez dadin eta heriotza-prozesua gehiegikeriaz eta irrazionalki atzera ez dadin.

Pertsonak berak, aurretiatzko borondateen agiriari, horretarako ordezkari bat izenda dezake, bere borondatea adierazterik ez duen kasurako. Pertsona hori solaskide baliadun eta beharrezko bakarra izanen da sendagile edo osasun-taldearentzat.

Aurretiatzko borondatearen adierazpenean, interesdunak agertzera eman ahal izanen du bere organo guztiak edo haietako batzuk helburu terapeutikoetarako, irakaskuntza helburuetarako edo ikerketa helburuetarako emateko erabakia. Hala-koetan, ez da inongo baimenik eskatuko emandako organoak atera edo erabiltzeko.

2. Aurretiatzko borondateen adierazpen-agiria osasun-zerbitzuek eta haren egilearekin nolabaiteko zerikusia daukaten pertsona guztiek errespetatu beharrekoa izanen da, testamentu bat bailiztan.

3. Aurretiatzko borondateak zuzentzen zaizkien sendagileek edo talde medikoek ez dituzte kontuan hartuko ordenamendu juridikoaren edo praktika

kliniko egokiaren edo eskura dagoen ebidentzia zientifiko onenaren kontrakoak diren jarraibideak, ez eta xedapen-egileak xedapenak adieraztean aurreikusitako egitatezko baldintzak zorrozki bat ez datozenean ere. Kasu horietan, gaixoaren historia klinikoan behar bezalako ohar arrazoitua idatziko da.

Osasun Administrazioak gaixoak agiriari adierazitako borondatea betetzen dela ziurtatzeko behar diren neurriak hartu beharko ditu.

4. Aurretiatzko borondateen adierazpen-agiria gaixoari laguntza ematen zaion osasun-zentroari entregatuko dio agiri-egileak, bere ahaideek edo bere ordezkariak. Agiri hori gaixoaren historia klinikoari erantsi beharko zaio.

55. artikulua. Aurretiatzko borondateak formalizatzea eta erregistratzea.

1. Guztiz eraginkorra izateko, aurretiatzko borondateen adierazpen-agiria aurreko artikuluan zehazturiko baldintzetan egin beharko da, eta honako prozedura hauetakoren bat jarraituz formalizatuko da:

a) Notarioaren aurrean. Kasu honetan, lekukorik egotea ez da beharrezkoa izanen.

b) Adindunak diren eta jarduteko gaitasun osoa daukaten hiru lekukoren aurrean. Horietatik bik, gutxienez ere, ezin izanen dute agiri-egilearekin bigarren mailarainoko ahaide-loturarik ez eta ondare-harremarik izan.

c) Nafarroako Aurretiatzko Borondateen Erregistroaz arduratzen den funtzionarioaren nahiz langile publikoaren aurrean, erregelamendu bidez aurreikusitakoaren arabera.

2. Aurretiatzko borondateak aldatu, zabaldu eta zehatz daitezke, edo edozein unetan indarrik gabe utzi daitezke, haiek egiletsi dituen pertsonaren borondate soilaz, betiere haren ahalmenari eusten badio eta hori berariaz eta zalantza-tarterik gabe jaso ondoren. Kasu horietan, ondoren emandako dokumentu baliadunak aurrekoa ezeztatuko du, salbu eta berariaz erabakitzen denean aurrekoak indarrean irautea, osorik nahiz zati batean.

3. Nafarroako aurretiatzko borondateen erregistro bat egonen da. Erregistro horretan, aurretiatzko borondateen dokumentuak inskribatuko dira, bai eta haien aldaketak, ordezteak eta ezeztatzeak ere, alde batera utzita hori formalizatzeko zein prozedura erabiltzen den. Horren helburua izanen da, laguntza zentro guztiak, publikoak nahiz pribatuak, haien jakinaren gainean egotea. Formalizatzeko eta inskribatzeko prozedura erregelamenduz eza-

rri beharko da, eta bidea eman beharko du osasun arlo bakoitzetik hura bete ahal izateko.

III. KAPITULUA

Ikerketarekin eta esperimentazio zientifikoarekin lotutako eskubideak

56. artikulua. Informazioa eta baimena osasunaren arloko prozedura esperimentaletan edo ikerketa prozeduretan.

1. Gaixoari aplikatu dakizkiokeen pronostikoko, diagnosiko eta terapiako prozedurak esperimentalak diren kasuetan, zientifikoki baliozkotzeko prozesuan dauden kasuetan edo irakaskuntza nahiz ikerketa proiektu batean erabil daitezkeen kasuetan, osasun-zentro, -zerbitzu edo -establezimenduek egoera horren berri eman beharko diote gaixoari. Prozedura horiek ezin izanen dute inoiz ere gaixoaren osasunerako arrisku gehigarrikerri ekarri, indarreko ezagutza zientifiko eta teknikoaren arabera.

2. Gaixoak informazio ulergarria jaso beharko du bilatzen diren helburuei buruz, onurei buruz, aurreikusitako enbarazu eta arriskuei buruz, balizko aukerei buruz eta prozedurek berekin dakartzaten eskubide eta ardurei buruz. Nolanahi ere, prozedura abiarazteko, gaixoak, aldeztu aurretik, baimena eman beharko du eta osasun arloko profesionalak eta osasun-zentroko zuzendaritzak baietzkoa eman beharko dute.

3. Gaixoak prozedura baimentzeko, baimen informatuari buruzko arauak izanen dira aplikatze-koak.

57. artikulua. Ehun edo lagin biologikoei buruzko eskubideak.

1. Foru lege honen menpeko osasun-zentro, -zerbitzu edo -establezimenduetan biopsia edo erauzketa bat egiten den kasuetan, prozedura hori aplikatu zaientz pertsonak eskubidea izanen dute haietatik heldu diren ehunen edo lagin biologikoen prestakinez baliatzeko, bigarren profesional baten iritzia eskatzeko edo beste osasun-zentro, -zerbitzu edo -establezimenduren batean laguntzaren jarraipena ziurtatzeko.

2. Aplikatze-koak diren arauen esparruan, eta betiere interesdunak aurrez baimena emanda, foru lege honen menpeko osasun-zentro, -zerbitzu edo -establezimenduek ehun edo lagin biologikoak gorde eta erabiltzen ahalko dituzte, biopsia edo erauzketa egiteko arrazoia izan zenaz beste xederen baterako, xede hori zilegi den bitartean.

VI. TITULUA

Osasun dokumentazioaren arloko eskubideak

I. KAPITULUA

Historia klinikoak

58. artikulua. Historia klinikoaren definizioa eta tratamendua.

1. Historia klinikoak gaixo bakoitzaren laguntza-prozesuari buruzko dokumentu-multzoa biltzen du, eta prozesu horretan parte hartu duten sendagileak eta gainerako laguntza-profesionalak identifikatzen ditu. Gaixo bakoitzaren dokumentazio klinikoak neurrikerri handieneran bategina egoteko ahaleginak egin behar dira. Gutxienez ere, bategite hori zentro bakoitzaren esparruan egin beharko da; bertan, gaixo bakoitzerako historia kliniko bakarra egon beharko da.

2. Historia klinikoak euren segurtasuna, behar bezalako kontserbazioa eta informazio-berreskuratzea ziurtatzen duten instalazioetan gorde behar dituzte osasun-zentroak.

3. Historia klinikoak paperezko, ikus-entzunezko eta informatikako euskarrien bidez egin daitezke, baldin eta haien edukia egiazkoa eta etorkizuneran osoki eskuragarria izatea ziurtatzen bada. Edozein kasutan ziurtatu beharrekoa da aldaketa guztiak haietan jasotzen direla, eta haiek egin dituzten sendagileak eta osasun-profesionalak identifikatzen direla.

Historia klinikoak erraz irakurtzeko modukoak izanen dira, eta ahal dela ikur eta laburduren erabilera saihestuko da; historiak, halaber, normalizaturik egonen dira egitura logikoaren aldetik, erregelamendu bidez ezartzen denari jarraituz. Historia klinikoari gehitzen zaion informazio guztiak data eta sinadura eraman beharko du, hura nork egin duen argi ikus dadin.

4. Bildutako datu pertsonalak babesteko eta horiek istripuz suntsitu edo galdu edo baimenik gabe eskuratu, aldatu, komunikatu edo beste edonola prozesatzea saihesteko behar diren neurri tekniko eta antolaketakoak hartu behar dituzte osasun-zentroek.

59. artikulua. Historia klinikoaren edukia.

1. Historia klinikoak identifikazio-zenbaki bat izan behar du, eta honako datu haiek jaso behar ditu:

- a) Gaixoa eta laguntza identifikatzeko datuak:
  - Gaixoaren izen-deiturak.
  - Jaiotza-eguna.

- Sexua.
  - Norbanakoaren osasun-txartelean jasotako identifikazio pertsonalerako kodea.
  - Ohiko helbidea eta telefonoa.
  - Laguntzaren eta, kasua bada, ospitaleratzearen eguna.
  - Jatorria, baldin eta gaixoa beste laguntza-zentro batetik bidali baldin badute.
  - Laguntza ematen den zerbitzu edo unitatea, kasua bada.
  - Gela eta ohearen zenbakia, gaixoa ospitaleratuta badago.
  - Gaixoaren ardura daukan sendagilea.
- b) Datu klinikoak eta laguntzari buruzkoak:
- Aurrekari familiarrak eta pertsonalak, fisiologikoak nahiz patologikoak.
  - Unean uneko eritasunaren edo osasun-arazoaren deskribapena eta hortik aurrerako kontsulten zioak.
  - Erabilitako prozedura klinikoak eta horien emaitzak, prozedura edo azterketa espezializatu-en kasuan emandako irizpenak eta sail arteko orriak.
  - Bilakaera klinikoari buruzko orriak, gaixoa ingresatu baldin badute.
  - Medikuntza-tratamenduari buruzko orriak.
  - Baimen informatuari buruzko orria, kasua bada.
  - Gaixoari diagnostikoaren berri emateko luzatu zaion informazio-orria eta agindu zaion plan terapeutikoa, kasua bada.
  - Epikrisiari edo senda-agiria emateari buruzko txostenak, kasua bada.
  - Borondatezko senda-agiria, kasua bada.
  - Nekropsia-txostena, halakorik baldin badago.
  - Ebakuntzarik egin bada, ebakuntza-orria eta anestesia-txostena erantsi behar dira, eta, erditze kasuan, erregistro-datuak.
  - Larritasunari buruzko txostena.
  - Ingresatzeko baimena.
  - Anatomia patologikoaren txostena.
  - Halakorik egonez gero, aurretiazko borondateen adierazpen-agiria, bai eta organo-emaille iza-teari buruzkoa ere.

- Erizaintzako zainketen bilakaera eta plangintza.
  - Erizaintzako aplikazio terapeutikoa.
  - Konstanteen grafikoa.
  - Senda-agiriari buruzko txosten klinikoak.
- c) Datu sozialak:
- Txosten soziala, kasua bada.

2. Sendagile edo osasun laguntzako talde batek baino gehiagok parte hartzen duteneko ospitale-historia klinikoetan, xehakaturik adierazi behar dira profesional bakoitzak eginiko ekintzak, esku-hartzeak eta preskripzioak.

3. Osasun-zentroek historia klinikoen eredu normalizatu bat izan behar dute. Eredu horrek artikulua honetan ezarritako edukiak islatu beharko ditu, zentro bakoitzaren osasun laguntzaren mailari eta ematen duen prestazio-motari egokituak.

60. artikulua. Historia klinikoaren erabilerak.

1. Historia klinikoa nagusiki da gaixoari ematen zaion osasun-laguntza behar bezalakoa izan dela ziurtatzen laguntzeko tresna bat. Horretarako, gaixoaren diagnostiko edo tratamenduari zerikusia daukaten zentroko osasun arloko profesionalek historia klinikoa eskuratzeko aukera izan behar dute.

2. Zentro bakoitzak jardunbide bat ezarri behar du posible izan dadin gaixo jakin bati osasun laguntza ematen zaion bitartean hura zaintzen duten profesionalek uneoro eskuratu ahal izatea kasuan kasuko historia klinikoa.

3. Datu pertsonalak babesteari buruzko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoan, Osasunari buruzko apirilaren 25eko 14/1986 Lege Orokorrean eta horiekin bat datozen xedapenetan ezarritako jarraikiz, epidemiologia, ikerketa edo irakasuntzako helburuetarako eskura daitezke historia klinikoak. Historia klinikoa aipaturiko xedez eskuratzeko gaixoaren identifikazio pertsonaleko datuak babestera behartzen du, izaera klinikoa eta osasun laguntzaren arlokoa dutenetatik bereiziz, hark aurretiaz baimena eman duenean izan ezik.

4. Osasun-zentroetako administrazio eta kudeaketa eginkizunez arduratzen diren langileek historia klinikoan aipaturiko eginkizunekin zerikusia daukaten datuak baizik ezin dituzte eskuratu.

5. Ikuskatze, ebaluatze, kreditatze nahiz plangintza arloko eginkizunak betetzen dituzten eta behar bezala kreditaturik dauden osasun-arloko langileek historia klinikoak eskura ditzakete, baldin eta osasun laguntzaren kalitatea, gaixoaren esku-

bideekiko errespetua edo zentroak gaixoekiko, erabiltzaileekiko edo osasun-administrazioarekiko duen beste edozein betebeharru bete ote den egiaztatzeko eginkizunak betetzeko bada.

6. Ditutzen eskumenen erabilera-esparruan historia klinikoko edozein datu eskuratzen duten langileek datu horiek isilpean edukitzeko betebeharru izanen dute.

7. Administrazioak begiratuko du gaixoen datuen artxiboak behar bezala erabiltzen direla, eta horretarako datuez egiten den erabilera ororen gaineko segurtasun, kontrol eta erregistro neurriak aplikatuko ditu.

61. artikulua. Agiri klinikoak gordetzea.

1. Osasun zentroek gorde behar dituzte agiri klinikoak halako moduan non ziurtatuta egonen den agirion segurtasuna eta mantentze egokia, baina ez nahitaez jatorrizko euskarrian; agiri klinikoak gorde beharko dira gaixoari behar bezalako laguntza emateko kasuan-kasuan beharrezkoa den bitartean, eta, gutxienez ere, laguntza-prozesu bakoitzeko senda-agiriaren egunetik bost urte igaro diren arte.

2. Edozein kasutan, historia klinikoan, gaixoa identifikatzeko datuekin batera, honako hauek gorde behar dira gaixoa hil denetik gutxienez ere bost urte igaro diren arte: baimen informatuaren orriak, senda-agiria emateari buruzko txostenak, txosten kirurgikoak, erditze-erregistroa, anestesiarri buruzko datuak, azterketa osagarri buruzko txostenak eta nekropsia-txostenak.

3. Dokumentazio klinikoan, indarreko legeriarekin bat, ondorio judizialeko ere gordeko dira. Orobat gordeko da epidemiologia, ikerkuntza edo Osasun Sistema Nazionalaren funtzionamendunahiz antolamendu-arrazoia daudenean. Ukitutako pertsonen identifikazioa ahal den neurrian ekiditeko moduan erabiliko dira agiri horiek.

4. Osasun arloko profesionalak gaixoen laguntza-prozesuari buruzko dokumentazio kliniko ordenatu eta sekuentziala sortu eta gordetzen lagundu behar dute.

5. Gaixo ospitaleratuak dituzten zentroek nahiz osasun arloko zerbitzuen irizpideari jarraikiz beste edozein laguntza mota jasotzen duten behar beste gaixo artatzen dituztenek harrera eta dokumentazio klinikoko unitatearen bidez kudeatuko dute historia klinikoan, unitate horren ardura baita historia klinikoak artxibo bakar batean biltzea. Historia kliniko horien zaintza osasun zentroko zuzendaritzaren ardura izanen da.

6. Euren jarduera banaka garatzen duten osasun arloko profesionalak dira sortzen duten laguntza-agiriak kudeatu eta zaintzeko arduradunak.

Dokumentazio klinikoari aplikatzekoak dira datu pertsonalak dituzten fitxategiak gordetzeari buruzko legerian eta, oro har, Izaera Pertsonaleko Datuak Babesteari buruzko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoan ezarritako segurtasuneko neurri teknikoak.

62. artikulua. Zaintza eta kudeaketa.

1. Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduek beren gaixoen historia klinikoak –euskarria edozein dela ere– artxibatu eginen dituzte segurtasuna, kontserbazio zuzena eta informazioa berreskuratzeko bidea ziurtatzen duten instalazioetan. Gainera, behar diren neurri tekniko eta antolamenduzkoak hartuko dituzte jasotako datu pertsonalak babesteko eta haien suntsitzea edo ustekabeko galera saihesteko, bai eta baimendu gabeko sarrerak, alterazioak, komunikazioak edo bestelako tratamenduak saihesteko ere.

2. Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduek behar diren mekanismoak ezarriko dituzte historia klinikoaren edukiaren benetakotasuna eta hura etorkizunean berriz erabili ahal izatea ziurtatzeko. Nolanahi ere, ziurtatu beharrezkoa da aldaketa guztiak eta haiek egin dituzten osasunaren profesionalen identifikazioa haietan jasotzen direla.

63. artikulua. Historia klinikoak suntsitzea eta muntako datuak kontserbatzea.

Erregelamendu bidez, historia klinikoak suntsitzeko prozedura ezarriko da, lege jasotako kasuetan, bai eta ikuspuntu zientifikotik beren garrantzia dela-eta muntakoak izan daitezkeen datuak kontserbatzeko prozedura bat ere.

64. artikulua. Historia klinikoan eskuratzeko eskubideak.

1. Gaixoak eskubidea izanen du 59. artikuluan deskribatutako historia klinikoaren gaineko dokumentazioa eskuratzeko, bai eta hartan jasotako datuen kopia bat jasotzeko ere. Administrazioari dagokio historia klinikoan eskuratzeko dela ziurtatzeko prozedura arautzea.

2. Gaixoak historia klinikoan eskuratzeko daukan eskubidea ordezkaritza bitartez ere erabili daiteke, baldin eta ordezkaritza behar bezala frogatua badago.

3. Gaixoak ez du historia klinikoaren dokumentazioa eskuratzeko duen eskubidea ezin izanen du baliatu baldin eta gaixoaren interes terapeutikoa-erengatik hartan jasotako datuen konfidentzialtasu-

nerako hirugarren pertsonen duten eskubidearen kaltetan bada, ez eta dokumentazioa taxutzen parte hartu duten profesionalen eskubidearen kaltetan ere, profesional horiek ohar subjektiboen gaineko zuhurtasuna balia baitezakete dokumentazioa eskuratzeko eskubidearen aurrean.

4. Foru lege honetan xedatuaren eraginetarako, ohar subjektibo gisa hartuko dira osasun arloko profesionalen uste edo balorazio pertsonalak, datu objektiboetan edo proba osagarrietan zuzenean oinarriturik ez daudenak eta, profesional horien iritziz, interesekoak izan daitezkeenak gaixoaren osasun laguntzarako. Ohar subjektibotzat joko dira soilik hurrengo ataletako batean sar daitezkeenak:

- Demostratu gabeko hipotesi diagnostikoei buruzko balorazioak.
- Ez-betetze terapeutikoei buruzko susmoak.
- Aitortu gabeko tratamenduei buruzko susmoak.
- Aitortu gabeko ohiturei buruzko susmoak.
- Tratu txarren biktima izateari buruzko susmoak.
- Jokabide harrigarriak.

Osasun arloko profesionalak ez dute jasoko gaixoaren osasun laguntzarekin zerikusirik ez duten adierazpen, iruzkin edo daturik, edo osasun-baliorik ez dutenak.

65. artikulua. Historia klinikoaren edukiarri dagozkion eskubideak.

Gaixoak eskubidea dauka osasun zentroek historia klinikoaren zaintza aktibo eta arduratsurako jardunbide bat ezar dezaten. Zaintza horrek posible egin behar du foru lege honetako 31. artikuluko ezarritakoari jarraituz konfidentzialtasunaren printzipioaren pean dagoen informazioa bildu, eskuratu, bat egin eta komunikatzea.

66. artikulua. Historia klinikoa osatzea.

1. Historia klinikoa osatzea, gaixoaren osasun laguntzarekin loturiko alderdiei dagokienez, hartan esku hartzen duten osasun-profesionalen betebeharrak da. Osasun profesional batek edo laguntzatalde batek baino gehiagok parte hartzen dutenean, banakatuta agertuko dira profesional bakoitzaren ekintzak, interbentzioak eta aginduak. Gehitutako informazio guztiek data eta sinadura izan behar dute, halako moduz non argi eta garbi agertuko baita zein izan den informazioa gehitu duen pertsona.

2. Laguntza prozesuan esku hartzen duten profesionalen ohar subjektiboak, hirugarrenen intimitatean eragina duten datuak eta gaixoari premia terapeutiko frogatu baten ondorioz eman ez zaion

informazioa argi identifikatuta egonen dira, historia klinikoan jasotako gainerako informaziotik bereizteko moduan, bi eratako informazio horiek, behar izanez gero, banandu ahal izateko.

67. artikulua. Beste sarrera batzuk.

1. Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduak kanpoko pertsona, ente edo entitateak historia klinikoan sartu ahal izateko, oro har, pertsona interesdunaren baimena beharko da, aurretik datu pertsonalak eta datu klinikoak eta laguntzazkoak bereizi ez badira, hain zuzen ere gaixoaren anonimata ziurtatua egon dadin.

2. Aurreko idatz-zatitik salbuetsiko da historia klinikoan sartzeari Izaera Pertsonaleko Datuak Babesteari buruzko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoko 11.2 eta 22. artikuluetan aurreikusitako kasuetan.

3. Gaixoa hiltzen bada, harekin familia- edo egitate-lotura duten pertsonen historia klinikoan sartzeko modua izan behar dute, salbu eta hildakoak hori berariaz debekatu badu eta hala egiaztatuta badago. Kasu horietatik kanpo, hirugarren bat hildako gaixo baten historia klinikoan sartzeko, bere osasunerako arrisku bat existitu beharko da, osasun profesional batek behar bezala egiaztatutakoa. Bi kasu horietan, bidezkoak diren datuak emanen dira, baina informazioak ez du jasoko hildakoaren edo hirugarren pertsonen intimitatea uki dezakeen daturik, ez eta profesionalen ohar subjektiborik ere.

II. KAPITULUA

Bestelako dokumentazioa

68. artikulua. Senda-agiriari buruzko txostena.

1. Gaixo guztiek eskubidea izan behar dute beren laguntza-prozesuarekin lotutako txosten klinikoak lortzeko. Txosten horiek kasuko osasun profesionalak egiten ditu, eta alta emateko unean emanen dira.

2. Behin laguntza-prozesua amaiturik, gaixo orok edo harekin familia- edo egitate-lotura duen orok eskubidea izan behar du osasun-zentrotik nahiz osasun-zerbitzutik senda-agiri bat jasotzeko, non gutxienez ere gaixoaren datuak, historia klinikoaren laburpen bat, emandako laguntza-jardura, diagnosis eta gomendio terapeutikoak jasoko baitira. Senda-agiriaren ezaugarriak, betebeharrak eta baldintzak arauz ezartzen direnak izan behar dira.

3. Halaber, pertsona orok eskubidea du baja-agiriak, baja berresteko agiriak, senda-agiriak eta ezgaitasuna nahiz bestelako eraginak baloratzeko gainerako txosten edo dokumentu klinikoak jasotzeko, indarreko legeei jarraituz.

69. artikulua. Ziurtagiri medikoak ematea.

1. Pertsona orok eskubidea du bere osasun-egoerari buruzko txostenak edo ziurtagiriak jasotzeko. Ziurtagiri horiek doakoak izanen dira, legezko nahiz erregelamenduzko xedapenen batean hala ezarrita dagoenean; nolana ere, Nafarroako Foru Komunitateko osasun sistemaren esparruan, ziurtagiri horiek doakoak izanen dira Foru Administrazioarentzat direnean.

2. Pertsonak eskubidea dute Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko fakultatiboek ziurtagiri medikoak egin ditzaten Erregistro Zibilerako, jaiotzari, heriotzari eta gainerakoei buruz.

VII. TITULUA**Pertsonen osasuna dela-eta dauzkaten betebeharrak**

70. artikulua. Norberaren osasunarekiko ardurara.

Foru lege honen esparruan, pertsona guztiak, antolamendu juridikoan ezarritakoaren arabera, honako betebeharrak izanen dituzte: beren osasunari buruzko erabakiak onartzea; dauden aukeren artean hautatutako diagnosi- edo terapia-bideei buruzko erabakiak idatziz jasotzea eta borondatezko senda-agiria sinatzea. Nafarroako Osasun Administrazioak herritarren sentsibilizatzea sustatuko du, beren osasunaren erantzukizuna beren gain hartzeari dagokionez hain zuzen.

71. artikulua. Osasun-aginduak eta -neurriak errespetatzea.

Nafarroako Osasun Administrazioak, batetik, zainduko du herritar guztientzat eman beharreko osasun agindu orokorrak eraginkorrak izan daitezela, eta, bestetik, sustatuko du pertsonen agindu horiek errespetatzeko betebeharra bete dezatela. Berdin jardunen du, eraginkortasuna zainduz eta errespetua sustatuz, beste neurri hauekin ere: arriskuen prebentziarako osasun neurriekin, osasunaren babeserako neurriekin edo osasun publiko hobetzeko eraginkortasun aitortua duten neurriekin, nola baitira hartzen direnak besteak beste tabakoa, alkoholismoa, trafikiko istripuak edo txertoen zein bestelako prebentzio neurrien bidez prebenitzeko moduko gaixotasun kutsagarriak bezalako arazoaren aurrean hartzen diren neurriak, edota bestelako prebentzio neurri batzuekin. Nafarroako Osasun Administrazioak zainduko du, halaber, eraginkorra izan dadila agindu eta neurri horien xedeak lortzeko lankidetzan jarduteko betebeharra, eta betebeharraren horren betetzea ere sustatuko du.

Txertoen bidez edo bestelako prebentzio neurrien bidez prebenitzeko modukoak diren gaixotasun kutsagarrien aurrean, haietan banakako erabakiak garrantzitsuak baitira prebentziarako, jokabide osasungarriak izatea sustatuko da, lehen tasuna emanez haiek hartzen dituzten pertsonen interesari, osasunerako erabaki kaltegarriak hartzen dituzten pertsonen interesaren aurrean, interesen talkarik izanez gero.

72. artikulua. Osasun baliabideak eta prestazioak egoki erabiltzea, osasun premien arabera.

1. Pertsona guztiak osasun instalazioak eta ekipamenduak zaintzeko betebeharra izanen dute; halaber, egoki eta arduraz erabiliko dituzte, haien kontserbazioa eta funtzionamendua ziurtatzeko, osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimendu bakoitzean ezarritako arauak jarraituz.

2. Pertsona guztiak errespetatu beharko dituzte osasun-zentro eta -zerbitzuek bisitetarako ezarritako araubidea, bai eta haien jardueraren arautzeko gainerako ordutegiak ere.

3. Pertsona guztien betebeharra eta ardura da osasun-baliabide eta -prestazioak egoki erabiltzea, beren osasun premiekin bat eta Nafarroako osasun sistemak baliabide eta prestazio horiek bideratzeko dituen aukeraren arabera.

4. Norbaiti ezinezkoa gertatzen bazaio aurretiaz programatutako osasun-hitzordu edo -zerbitzu batera joatea, osasun sistemari ahal bezain laster abisatzeko betebeharra du.

73. artikulua. Pertsonen errespetua.

Pertsona guztiak gaixokiko, haiek laguntzen daudenekiko eta osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetan zerbitzua ematen duten pertsonen errespetua gordetzeko betebeharra izanen dute, kasuan kasuko zentroaren barruan nahiz kanpoan eta duintasun pertsonalari eta profesionalari dagokienez.

74. artikulua. Leialtasuna eta egiazkotasuna datuak ematerakoan.

1. Pertsona guztiak dute betebeharra osasun agintariekin lankidetzan aritzeko gaixotasunen prebentzian, eta, bereziki, interes publikoko arrazoiak tarteko direnean.

2. Pertsona guztiak eman beharko dituzte laguntza-prozesurako edo interes orokorreko arrazoiengatik beharrezkotzat jotzen diren datuak, beren egoera fisikoari edo beren osasunari buruzkoak. Datu horiek leialtasunez eta egiaz eman beharko dituzte.

VIII. TITULUA**Osasun-zentro, -zerbitzu eta
-establezimenduetako eskubide profesionalak**

75. artikulua. Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetako eskubide profesionalak.

Langileen Estatutuan, funtzionarioen arauetan, lan arauetan eta osasunaren arloko lanbideak antolatzeko arauetan aitorturiko eskubideak ezertan ere kendu gabe, osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetako profesionalak honako eskubideak izanen dituzte:

1. Beren eginkizunak betetzeari dagokionez, ohorea eta prestigio profesionala errespetatzeko eskubidea.

2. Segurtasunerako eta osotasun fisiko eta moralerako eskubidea. Horretarako, Osasun Administrazioak osasun-langileen aurkako erasoen erregistro-sistema bat sortzea sutatuko du, eta haien prebenitzeko eta zuzentzeko behar diren jarduera-prozedurak landuko ditu.

3. Beren osasuna lanetik heldutako arriskuetatik babestuta edukitzeko eskubidea, lan arriskuen prebentzioari buruzko arauetan ezarritakoari jarraituz; bereziki, istripu biologikoen aurka babestuta egoteko eskubidea, behar diren diagnosi- edo terapia-jardueren bitartez.

4. Beren eginkizunetan ari direnean, autonomia zientifikoa eta teknika edukitzeko eskubidea, soilik legeak eta antolamendu juridiko eta deontologikoan jasotako balioek ezarritako mugekin.

5. Irain, mehatxu edo eraso egoeretan, osasun-laguntza emateari uko egiteko eskubidea, horrek arretarik eza ekartzen ez duen bitartean. Uko egite hori gauzatuko da erregelamenduz ezartzen den prozeduraren bitartez. Hori, nolana ere, formalki jaso beharko da, eta gaixoei uko egitearen arrazoiak eman beharko zaie; halaber, laguntzaren jarraitasuna bere gain hartuko duen osasun-zentro, -zerbitzu edo -profesionalaren berri emanen zaie.

6. Etengabeko prestakuntzarako eskubidea.

7. Kontzientzia eragozpena.

Haurdunaldiaren borondatezko etenduran zuzenean inplikaturiko osasun arloko profesionalak eskubidea izanen dute kontzientzia eragozpenaz baliatzeko, Sexu- eta ugalketa-osasunari eta haurdunaldiaren borondatezko etendurari buruzko martxoaren 3ko 2/2010 Lege Organikoan ezarritako moduan.

Emakumezkoek, eskubideen subjektu diren herritarrak baitira, aitortua dute, Nafarroako osa-

sun publikoaren barruan eta itunpeko osasunaren barruan, besteak beste, haurdunaldiaren borondatezko etenduraren osasun-prestazioa, betiere legez aurreikusitako baldintzetan.

Osasun-arloko agintariek berrmatuko dute ematen dela zerbitzu hori zerbitzu-sare publikoan eta Nafarroaren osasun-eskualdearen barrunean, sare publikoko nahiz kontratatutako lan-talde mediko eta osasuneko bidez, osasun-prestazio hori berrmatua egon dadin.

8. Egoera problematikoetan laguntza profesionala jasotzeko eskubidea.

9. Bere lanposturako arrazoizkoak diren irisgarritasun neurri eta doikuntza guztiak edukitzeko.

IX. TITULUA**Osasun-zentro, -zerbitzu eta
-establezimenduetako eskubide
profesionalen betebeharrak**

76. artikulua. Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetako eskubide profesionalen betebeharrak.

Berriazko arauetan erregulatutako betebeharrak ezertan kendu gabe, osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduek honako betebeharrak bete beharko dituzte:

1. Gaixoei eta erabiltzaileei osasun laguntza egokia ematea.

2. Gaixoei informazioa ematea beren osasunari buruzko edozein jarduerari buruz. Osasun laguntza ematen duten profesional guztiek, teknika edo prozedura zehatz bat aplikatzen den laguntza prozesuetan, beren jardueretatik berriaz heldu den informazioa emateko erantzukizuna ere izanen dute.

3. Gaixoak libreki eta boluntarioki hartutako erabakiak errespetatzea.

4. Informazioari eta dokumentazio klinikoari buruzko betebeharrak betetzea; besteak beste, gaixoen laguntza-prozesuari buruzko dokumentazio kliniko ordenatua, egiazkoa, gaurkotua, sekuentziala eta ulergarria sortzen eta mantentzen lan egitea edo laguntzea, dokumentazioa edozein euskarri materialetan dagoela ere.

5. Gordetzen duten dokumentazio klinikoa kudeatu eta zaintzea, lanean banaka jarduten dutenean.

6. Jarduera profesionaletik heldu den edo irispidetan duten gaixo eta erabiltzaileei buruzko informazio eta dokumentazio kliniko guztia isilpean gordetzea.

7. Esku hartzen duteneko prozesu klinikoekin lotura duten protokolo, erregistro, txosten, estatistika eta gainerako dokumentazioa osatzea, horren barne direla ikerketa medikoa eta informazio epidemiologikoa.

X. TITULUA **Zehapen araubidea**

77. artikulua. Zehapen araubidea.

Foru lege honetan tipifikatutako arau-hauste administratiboren bat egiten dutenei titulu honetan ezarritakoaren arabera zehapena ezarriko zaie. Hori, halere, ez da eragozpen izanen gerta daitezkeen zigor arloko erantzukizunetarako, erantzukizun zibiletarako edo beste mailaren bateko erantzukizunetarako.

78. artikulua. Zehapenak pilatzea.

Subjektu berei ez zaie inolaz ere bi zehapen administratibo ezarriko egintza berberengatik, babestu nahi den interes publikoa berdina baldin bada, baina horri loturiko beste egintza edo arau-hausteengatik datozen erantzukizunak eskatu beharko dira.

79. artikulua. Arau-hausteen motak.

Arau-hauste administratiboa dira hurrengo artikuluan tipifikatutako egiteak edo ez-egiteak, foru lege hau garatzeko arauak ezartzen dituzten zehaztasunekin, kasua bada.

80. artikulua. Arau-hausteak.

1. Arau-hauste arinak honako hauek dira:

a) Dokumentazio klinikora zabarkeria hutsez sartzea, hori zilegi izateko baldintzak bete gabe, betiere hartan bildutako informazioa bidegabeki erabili ez bada, foru lege honetan ezarritakoari jarraituz.

b) Gaixoen edo erabiltzaileen osasun egoera egiaztatzen duten txostenak eta ziurtagiriak beteazari buruzko arauak ez betetzea.

c) Premia objektibo batekin bat ez datozen osasun-baliabide eta -prestazioak behar ez bezala, abusuz edo arduragabekeriak erabiltzea.

d) Osasun-instalazio edo -zerbitzuak suntsitzea, kaltetzea edo hondatzea, baldin eta osasun-zentro, -zerbitzu edo -establezimenduaren erabilera normalean eraginik ez badu.

e) Pertsonak beren osasun-egoeraz arduratzeko duten betebeharra ez betetzea edo biztanleria osorako diren osasun izaerako agindu orokorrak ez betetzea, horretatik hirugarrenen osasunerako arriskuak edo kalteak erator daitezkeenean.

f) Osasun-zentro, -zerbitzu edo -establezimenduaren funtzionamendu normala edo haren bizigarritasun baldintzak aldarazten edo kaltetzen duten ekintzak egitea.

g) Foru lege hau betetzearen arloko irregulartasun soilak, osasunean eraginik zuzeneko ez dutenak, zabarkeria arinez egindakoak. Ondorio horietarako, zabarkeria arintzat joko da zaintzaren betebeharra ez betetzea edo profesional bakoitzari osasun jarduerak exijitzekoak zaizkion kontrol edo arretak ez betetzea, betiere haien erantzukizun-mailaren arabera.

2. Arau-hauste larriak hauek dira:

a) Dokumentazio klinikora sartzea hori zilegi egiten duten baldintzak faltsutuz edo haren gaineko bidegabeko erabilera eginez, foru lege honetan ezarritakoari jarraituz.

b) Informazio eta dokumentazio klinikoa eskura dezaketen langileek ez betetzea informazioaren konfidentzialtasuna ziurtatzeko betebeharra.

c) Gaixoaren autonomia errespetatetik heldu diren eskubideak gutxitzeko edo murrizteko jarduerak egitea.

d) Osasun-instalazio edo -ekipamenduak suntsitzea, kaltetzea edo hondatzea, baldin eta osasun-zentro, -zerbitzu edo -establezimenduaren erabilera normalean eraginik ez badu.

e) Pertsonak beren osasun-egoeraz arduratzeko duten betebeharra ez betetzera edo biztanleria osorako diren osasun izaerako agindu orokorrak ez betetzea, horretatik hirugarrenen osasunerako egiazko kalteak eratoritzen direnean.

f) Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetako profesionalen, gaixoen edo gaixoen laguntzaileen aurkako erresistentzia, errespetu falta, mehatxuak, irainak, errepresaliak edo beste edozein motatako presioak.

g) Bi urteko epean bi arau-hauste arin edo gehiago egiteagatik zehapena jaso izana.

3. Arau-hauste oso larriak:

a) Aurreko idatz-zatietan aurreikusitako jokabideak, foru lege honetako aginduak kontzienteki eta nahita ez betetzea suposatzen dutenean eta kalte larria eragiten dutenean.

b) Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetako profesionalen, gaixoen edo gaixoen laguntzaileen aurkako eraso fisikoa.

c) Hiru urteko epean bi arau-hauste larri edo gehiago egiteagatik zehapena jaso izana.

81. artikulua. Ezgaitasunaren ondoriozko aukeren berdintasunaren, bazterketa ezaren eta irisgarritasunaren arloko arau-hausteak eta zehapenak.

Aukeren berdintasunaren, bazterketa ezaren eta irisgarritasun unibertsalaren arloko arau-hauste administratiboren bat egiten dutenei zehapena ezarriko zaie, Ezgaitasunaren bat duten pertsonen aukera berdintasunaren eta irisgarritasun unibertsalaren alorreko arau-hausteei eta zigorrei buruzko abenduaren 26ko 49/2007 Legean ezarritakoaren arabera. Hori, halere, ez da eragozpena izanen zigor arloko edo beste maila bateko gainerrako erantzukizunetarako.

82. artikulua. Pertsona erantzuleak.

1. Arau-haustearen erantzuleak izanen dira, haren egile gisa hartuta, foru lege honetan arau-hauste gisa tipifikatutako egiteak edo ez-egiteak gauzatzen dituzten pertsona fisikoak edo juridikoak.

2. Zehapena ordaindu beharko dute, halaber, honako pertsonak:

a) Gurasoek edo tutoreek solidarioki ordainduko dituzte adingabeek eginiko arau-hausteetatik heldu diren zehapenak.

b) Pertsona juridikoen administratzaileek subsidiarioki ordainduko dituzte pertsona juridiko horiek eginiko arau-hausteak.

83. artikulua. Zehapenak.

1. Foru lege honetan jasotako arau-hausteen-gatik zehapenak, kasua bada, isun bidez ezarriko dira; hori, halere, ez da eragozpen izanen artikuluko honetako 4. idatz-zatian ezarritakoa aplikatzeko.

2. Foru lege honetan aurreikusitako arau-hausteen-gatik honako zehapenak ezarriko dira:

A. Arau-hauste arinengatik:

a) Maila txikienean: 600 euro bitarteko isuna.

b) Maila ertainean: 601 euro eta 1.800 euro bitarteko isuna.

c) Maila handiengan: 1.801 euro eta 3.000 euro bitarteko isuna.

B. Arau-hauste larriengatik.

a) Maila txikienean: 3.001 euro eta 6.000 euro bitarteko isuna.

b) Maila ertainean: 6.001 euro eta 10.500 euro bitarteko isuna.

c) Maila handiengan: 10.501 euro eta 15.000 euro bitarteko isuna.

C. Arau-hauste oso larriengatik.

a) Maila txikienean: 15.001 euro eta 120.000 euro bitarteko isuna.

b) Maila ertainean: 120.001 euro eta 350.000 euro bitarteko isuna.

c) Maila handiengan: 350.001 euro eta 600.000 euro bitarteko isuna.

3. Oso larritzat kalifikatutako arau-hausteen-gatik, gainera, establezimendua aldi baterako itxeko zehapena ere ezartzen ahalko da, osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimendu pribatuen kasuan, eta lanbidean jarduteko urtebetetik bost urtera bitarteko inhabilitazioa ere ezartzen ahalko da.

4. 80. artikuluko 2 f) eta 3 b) idatz-zatietan tipifikatutako arau-hausteen-gatik zehatutako pertsonen honako zehapena ere ezartzen ahalko zaie: osasun zentroz aldatzea eta esleitzen zaion zentroari nahitaez atxikitzea, eta hiru urtez beste zentro bat hautatzeko debekua.

84. artikulua. Mailaketa.

1. Foru lege honetan aurreikusitako arau-hausteen-gatik ezarri diren zehapenak maila txikienean, ertainean eta handiengan mailakatutako dira, honako inguruabarrei erreparatuta:

a) Prozedura administratiboari buruzko legeek orokorrean ezarritakoak.

b) Asmo txarraren norainokoa.

c) Aurreiazko ohartarazpenak ez betetzea.

d) Eragindako osasun-nahastearen edo nahaste sozialaren larritasuna.

e) Eragindako kaltea eta ukitutako pertsonen kopurua.

f) Bereziki babestutako pertsonen talde bat zuzenean kaltetzea.

g) Arau-haustearekin lorturiko onurak.

h) Arriskuen iraunkortasuna edo aldi baterakotasuna.

i) Osasunaren arloko beste arau-hauste batzuk egotea edo haiek egitea erraztu edo ezkutatu izatea.

2. Nolanahi ere arau-haustearen ekintzaren eta aplikatutako zehapenaren artean behar den proportzionaltasuna gordeko da.

85. artikulua. Organo zehatzaile eskudunak.

1. Nafarroako Gobernuak da arau-hauste oso larriengatik 120.000 eurotik gorako zehapenak ezartzeko organo eskuduna.

2. Osasun Departamentua da 15.000 eurotik 120.000 eurora bitarteko zehapenak ezartzeko organo eskuduna.

3. Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko zuzendari-kudeatzailea da 15.000 eurotik beherako zehapenak ezartzeko organo eskuduna.

86. artikulua. Zehapen prozedurak ebazteko epea.

Sei hilabetekoa izanen da foru lege honetan tipifikatutako arau-hausteengatik hasitako zehapen prozedurak ebazteko epea.

87. artikulua. Hertsatzeko neurriak.

Foru lege honetan oinarrituta erabakitzen diren ebazpen administratiboak betearazteko, isun hertsatzaileak jartzen ahalko dira, hilez hilekoak. Haien zenbatekoa ez da 1.000 eurotik gorakoa izanen.

Lehen xedapen gehigarria.

Osasun Departamentuak behar diren ikuskarpenak eginen ditu ziurtatzeko eta egiaztatzeko bere zerbitzuan ari diren osasun-erakundeek eta langileek foru lege honetan ezarritako betebeharrak betetzen dituztela.

Bigarren xedapen gehigarria.

Foru lege honetako 38. artikuluko 4. idatz-zatiko c) letrak aipatzen dituen gidak erabiltzailearen eskura egonen dira foru lege honek indarra hartu

eta urtebeteko epean; egitura erraza izanen dute; erraz ulertzeko modukoak izanen dira eta aldizka gaurkotuko dira.

Xedapen indargabetzaile bakarra.

1. Indarrik gabe utzi dira Osasunari buruzko azaroaren 23ko 10/1990 Foru Legeko 3. eta 5. artikulua.

2. Indarrik gabe utzi da maiatzaren 25eko 2/2000 Foru Legea, Nafarroan bizi diren etorkin guztiak Nafarroako osasun sistema publikoaren babesean geratzeari buruzkoa.

3. Indarrik gabe utzi da maiatzaren 6ko 11/2002 Foru Legea, gaixoaren zenbait eskubide, hain zuzen ere biziaren gaineko aurretiazko borondateak egitekoa eta informazioa eta agiri klinikoak eskuratzekoa, arautzen dituena.

4. Indarrik gabe uzten dira foru lege honetan ezarritakoari aurka egiten dioten maila bereko edo apalagoko xedapenak.

Azken xedapenetan lehenengoa.

Nafarroako Gobernuari ahalmena ematen zaio foru lege hau garatzeko behar diren erregelamenduzko arauak eman ditzan.

Azken xedapenetan bigarrena.

Foru lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitara eman eta biharamunean hartuko du indarra.

Foru Legea, zeinaren bidez profesionalen erregistroa sortzen baita haurdunaldiaren borondatezko etendura dela-eta.

OSOKO BILKURAK ONETSIA

Nafarroako Parlamentuak, 2010eko urriaren 28an egindako Osoko Bilkuran, haurdunaldiaren borondatezko etendura dela-eta profesionalen erregistroa sortzen duen Foru Legea onetsi zuen.

Legebiltzarreko Erregelamenduko 145. artikuluan ezarritakoa betez, argitara dadin agindu da.

Iruñean, 2010eko urriaren 29an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Foru Legea, zeinaren bidez profesionalen erregistroa sortzen baita haurdunaldiaren borondatezko etendura dela-eta

ZIOEN AZALPENA

Sexu- eta Ugalketa-osasunari eta Haurdunaldiaren Borondatezko Etendurari buruzko martxoaren 3ko 2/2010 Lege Organikoaren helburua da oinarrizko eskubideak ziurtatzea sexu- eta ugalketa-osasunaren arloan, bai eta haurdunaldiaren borondatezko etenduraren baldintzak arautzea eta botere publikoei dagozkien betebeharrak ezartzea ere.

Aipatu lege organikoaren 19.2 artikuluan ezarzen denez, haurdunaldiaren borondatezko etenduran zuzenean inplikaturiko osasun-profesionalen eskubidea izanen dute kontzientzia-eragozpenaz baliatzeko. Haurdunaldiaren borondatezko etendura egitea errefusatzea, kontzientzia arrazoiengatik, haurdunaldiaren borondatezko etenduran parte-hartze zuzena duten osasun arloko langileen banakako eskubidea da, eta aurrez adierazi beharra dago, idatziz. Osasun arloko langileek, hala ere, behar duten emakumeei osasun laguntza egokia emateko betebeharra dute, bai haurdunaldiaren beren borondatez eten aurretik bai ondoren ere.

Halaber, aipatu lege organikoaren 17.1 artikulua ezartzen duenez, haurdunaldia beren borondatez eteteko nahia adierazten duten emakumeei argibideak emanen zaizkie jakin dezaten zer zentro publiko nahiz kreditatuetara joan daitezkeen haurdunaldia etetera, zein diren prestazio hori jaso ahal izateko bete beharrezko izapideak, eta zer baldintza bete behar diren kasuko osasun zerbitzu publikoak zerbitzua eman dezan.

Hori guztia kontuan hartuta, foru lege honetan ezartzen da zer prozedura jarraitu behar duten haurdunaldiaren borondatezko etenduran zuzenean inplikaturiko osasun-profesionalen praktika horrekiko kontzientzia-eragozpena adierazte aldera.

Halaber, foru lege honetan arautzen da Nafarroako Foru Komunitatean haurdunaldiaren borondatezko etendurak egiteko kontzientzia-eragozpena adierazi duten osasun arloko langileen erregistroaren sorrera.

Osasun arloko administrazioek, halaber, haurdunaldiaren borondatezko etendurari buruzko prestazioa ziurtatu behar dute beren osasun-eskualdean; izan ere, halaxe ezarri zen egun indarrean dagoen uztailaren 1eko 14/2010 Foru Legean, zeinaren bidez Osasunari buruzko azaroaren 23ko 10/1990 Foru Legea aldatu baitzen. Horretarako, giza baliabideak eta osasun arlokoak antolatzeko ahalmena dute; hain zuzen, prestazio hori emanen dela ziurtatzeko.

1. artikulua. Xedea.

Honakoak dira foru lege honen xedeak:

a. Haurdunaldiaren borondatezko etenduran zuzenean inplikaturiko osasun-profesionalen kontzientzia-eragozpena adierazteko prozedura ezartzea.

b. Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuan haurdunaldiaren borondatezko etendurak egiteko kontzientzia-eragozpena adierazi duten osasun arloko langileen erregistroa sortzea eta arautzea.

2. artikulua. Aplikazio esparrua.

Foru lege hau aplikatzekoa izanen zaie haurdunaldiaren borondatezko etenduran parte-hartze zuzena duten Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko osasun arloko langileei, kontzientzia arrazoiak tarteko, haurdunaldiaren borondatezko etendurak gauzatzeari uko egiten badiote.

3. artikulua. Kontzientzia-eragozpenaren adierazpena.

Haurdunaldiaren borondatezko etenduran parte-hartze zuzena duten Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko osasun arloko langileek, kontzientzia arrazoiak tarteko, ezin badute horrelako etendurarik gauzatu, kontzientzia-eragozpenaren adierazpena aurkeztuko dute, eta, halaber,

Sexu- eta Ugalketa-osasunari eta Haurdunaldiaren Borondatezko Etendurari buruzko martxoaren 3ko 2/2010 Lege Organikoan ezarritako arrazoietatik zein alegatzen duten adierazi beharko dute. Adierazpen hori egiteko, foru lege honen 1. eranskinean ageri den eredia erabiliko da.

Kontzientzia-eragozpenaren adierazpena eta, kasua bada, haren baliogabetzea aurkeztu beharko dira ondoko xedapenak betez:

1. Kontzientzia-eragozpenaren adierazpena idatziz aurkeztuko da, eta zerbitzuak ematen dituen Laguntza Espezializatuko Zuzendaritzako titularrari zuzenduko zaio.

2. Kontzientzia-eragozpeneko adierazpena aurkeztu ahalko da, halaber, lantokiko erregistroan edo Herri administrazioen araubide juridikoaren eta administrazio prozedura erkidearen azaroaren 26ko 30/1992 Legeko 38.4 artikuluan aurreikusitako moduetako batean. Horretaz gain, telematikoki ere aurkeztu ahalko da, sinadura elektronikorekin, Herritarrek zerbitzu publikoak bide elektronikoen bitartez eskuratzeari buruzko ekainaren 22ko 11/2007 Legearen 6.1 eta 24.2 artikuluetan ezarritakoari jarraikiz.

3. Sexu- eta Ugalketa-osasunari eta Haurdunaldiaren Borondatezko Etendurari buruzko martxoaren 3ko 2/2010 Lege Organikoaren 19.2 artikuluan ezarritakoaren arabera, bai adierazpena, bai haren baliogabetzea, ebakuntza egiteko aurreikusitako eguna baino zazpi egun baliodun lehenago aurkeztu behar dira, gutxienez.

4. Kontzientzia-eragozpeneko adierazpenak jaso eta lege ezarritako baldintza guztiak betetzen direla egiaztatu ondoren, Laguntza Espezializatuko Zuzendaritzako titularrak, langileak zerbitzuak ematen dituenekoak, ofizios aginduko du beharrezkoak diren inskripzioak egin daitezela.

5. Eskaerek ez badituzte legezko baldintzak betetzen, edota haurdunaldiaren borondatezko etenduretan parte-hartze zuzena ez duten langileak aurkeztu badituzte, Laguntza Espezializatuko Zuzendaritzak uko egingo dio kasuko inskripzioa egiteari. Ebazpen horren aurka, langile interesdunak gora jotzeko errekurtsoa aurkeztu ahalko du Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko kudeatzailearen aurrean.

4. artikulua. Haurdunaldiaren borondatezko etendurak egiteko kontzientzia-eragozleen langileen erregistroa.

1. Haurdunaldiaren borondatezko etendurak egiteko kontzientzia-eragozpena alegatu duten langileen erregistroa sortuko da. Bertan inskribatu-

ko dira haurdunaldiaren borondatezko etendurak egiteko kontzientzia-eragozpenaren adierazpenak.

2. Erregistro hori Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuaren mende egonen da zuzenean.

3. Hona hemen erregistro horrek izanen dituen helburuak:

a. Haurdunaldiaren borondatezko etendurak egiteko kontzientzia-eragozpenaren adierazpenen inskripzioak jasotzea, bai eta adierazpen horien baliogabetzeak ere.

b. Nafarroako Osasun Administrazioari informazio nahikoa ematea, aipatu prestazioaren kudeaketa egokia ziurtatze aldera, haurdunaldia bere borondatez eteteko nahia adierazten duen emakumeak jakin dezan zein zentro publikotara joan daitekeen, Sexu- eta Ugalketa-osasunari eta Haurdunaldiaren Borondatezko Etendurari buruzko martxoaren 3ko 2/2010 Lege Organikoan ezarritakoari jarraikiz.

5. artikulua. Erregistroko sarbidea

Erregistro horretan sarbidea izanen dute, beren eskumenen esparruan, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko ospitaletako Laguntza Espezializatuko Zuzendaritzako titularrek, eta zuzendaritza medikoetako nahiz erizaintzako zuzendaritza-takoek. Halaber, sarbidea izanen dute Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko kudeatzaileak, bere eginkizunak legezkotasunez betetzen ari dela, espresuki baimendutako pertsonak, eta interesdunak berak edo haren ordezkariak –kasu horretan, bere datuetan bakarrik izanen du sarbidea–.

6. artikulua. Erregistroko datuak eta konfidentzialtasuna

Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak beharrezkoak diren neurriak hartuko ditu informazioaren konfidentzialtasuna ziurtatzeko, bai eta informazioa soilik antolamenduko edo osasun arloko xedeetarako eta xede estatistiko edo zientifikoetarako erabiliko dela ziurtatzeko ere, izaera pertsonaleko datuak babesteari buruz indarrean dagoen araudian aurreikusitakoaren arabera.

Datuak kudeatzeko, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak beharrezkoak diren jarduketak eginen ditu izaera pertsonaleko datuen fitxategi automatizatua sortzeko eta foru lege honetan arauturiko erregistroan jasotako datuak indarrean dagoen araudiaren arabera kudeatzeko.

Azken xedapen bakarra. Indarra hartzea.

Foru lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitara eman eta biharamunean hartuko du indarra.

Eranskina

Haurdunaldiaren borondatezko etendurak egiteko kontzientzia-eragozpenaren adierazpena

Izena:.....
 NAN zenbakia:..... Titulazioa (1):.....
 Espezialitatea (1): .....
 Osasun zentroa:.....
 Zerbitzua:.....
 Sexu- eta Ugalketa-osasunari eta Haurdunaldiaren Borondatezko Etendurari buruzko martxoaren 3ko 2/2010 Lege Organikoaren 19.2 artikuluan ezarritakoaren arabera, zeinak haurdunaldiaren borondatezko etenduran parte-hartze zuzena duten langileei aitortzen baitie kontzientzia-eragozpena baliatzeko eskubidea,

ADIERAZTEN DUT:

Kontzientziak haurdunaldiaren borondatezko etendurak egitea eragozten didala ondoko kasuetan:

- Haurdunaldiaren lehenbiziko hamalau asteetan.
- Arrazoi medikoak tarteko direnean: haurdunaldia 22 aste baino gehiagokoa ez denean, eta arrisku larria badago haurdun dagoen emakumearen bizitza edo osasunarentzat.
- Arrazoi medikoak tarteko direnean: haurdunaldia 22 aste baino gehiagokoa ez denean, eta umekiak anomaliak izateko arrisku handia badago.

- Arrazoi medikoak tarteko direnean: umekiak bizitzarekin bateraezinak diren anomaliak dituela detektatzen bada.

Baimena ematen dut, adierazpen honen esparruan, kontzientzia-eragozpenarako eskubidea baliatze aldera egokiak, bidezkoak eta ez-gehiagizkoak diren niri buruzko datu pertsonalak jasotzea eta tratatzea.

Sinatzen dut .....n, 20....(e)ko .....ren .....(e)an

SINADURA:

.....ko Osasun Barrutiko Laguntza Espezializatuko zuzendari kudeatzaile jaun/andrea. Kalea:.....
 Zenbakia:..... Posta kodea:.....

(1) *Ginekologiako eta obstetriziako fakultatibo espezialista / Anestesiologiako eta erreanimazioko espezialista / Eri-zaintzako diplomaduna / Emagina.*

DATUEN BABESA

Datu Pertsonalak Babesteko abenduaren 13ko 15/1999 Lege Organikoan ezarritakoa betetze aldera, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuak jakinarazten du adierazpen hau betetzean emandako datu pertsonalak datuen fitxategi automatizatu batean sartuko direla, haien tratamendurako. Halaber, jakinarazten da datuak eskuratzeko, zuzentzeko, ezabatzeko eta aurka egiteko eskubiak balia daitezkeela. Horretarako, idazki bat igorri beharko zaio Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko Kudeaketako titularrari.

E saila:
JABELDURAK, MOZIOAK ETA ADIERAZPEN POLITIKOAK

Erabakia. Horren bidez, Espainiako Gobernua premiatzen da Noain-Iruña Aireportuko instalazioetako errotuluak euskaraz eta gaztelaniaz jar ditzan.

OSOKO BILKURAK ONETSIA

Nafarroako Parlamentuko Osoko Bilkurak, 2010eko urriaren 28an egindako bileran, ondoko erabakia onetsi zuen: "Erabakia. Horren bidez, Espainiako Gobernua premiatzen da Noain-Iruña Aireportuko instalazioetako errotuluak euskaraz eta gaztelaniaz jar ditzan."

Legebiltzarreko Erregelamenduko 113. artikuluan ezarritakoa betez, aipatu erabakia Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agindu dut.

Iruñean, 2010eko urriaren 29an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Erabakia. Horren bidez, Espainiako Gobernua premiatzen da Noain-Iruña Aireportuko instalazioetako errotuluak euskaraz eta gaztelaniaz jar ditzan.

Nafarroako Parlamentuak Espainiako Gobernua premiatzen du euskaraz eta gaztelaniaz jar ditzan Iruña-Noaingo aireportuko instalazioetako errotuluak.

Erabakia. Horren bidez, Osasun Departamentua premiatzen da San Frantzisko Xabierkoa zentro psikogeriatrikoko Oroimenaren Unitatea deszentraliza dezan

OSOKO BILKURAK ONETSIA

Nafarroako Parlamentuko Osoko Bilkurak, 2010eko urriaren 28an egindako bileran, ondoko erabakia onetsi zuen: "Erabakia. Horren bidez, Osasun Departamentua premiatzen da San Frantzisko Xabierkoa zentro psikogeriatrikoko Oroimenaren Unitatea deszentraliza dezan."

Legebiltzarreko Erregelamenduko 113. artikuluan ezarritakoa betez, aipatu erabakia Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agindu dut.

Iruñean, 2010eko urriaren 29an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Erabakia. Horren bidez, Osasun Departamentua premiatzen da San Frantzisko Xabierkoa zentro psikogeriatrikoko Oroimenaren Unitatea deszentraliza dezan.

Nafarroako Parlamentuak Osasun Departamentua premiatzen du Oroimenaren Unitatea deszentraliza dezan, tailer satelliteak sortuz.

Erabakia. Horren bidez, Osasun Departamentua premiatzen da bere gain har ditzan guztiz Petö Metodoaren bidezko tratamenduen kostuak.**OSOKO BILKURAK ONETSIA**

Nafarroako Parlamentuko Osoko Bilkurak, 2010eko urriaren 28an egindako bileran, ondoko erabakia onetsi zuen: "Erabakia. Horren bidez, Osasun Departamentua premiatzen da bere gain har ditzan guztiz Petö Metodoaren bidezko tratamenduen kostuak".

Legebiltzarreko Erregelamenduko 113. artikuluan ezarritakoa betez, aipatu erabakia Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agindu dut.

Iruñean, 2010eko urriaren 29an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Erabakia. Horren bidez, Osasun Departamentua premiatzen da bere gain har ditzan guztiz Petö Metodoaren bidezko tratamenduen kostuak.

Nafarroako Parlamentuak Nafarroako Gobernuko Osasun Departamentua premiatzen du osorik har ditzan bere gain Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko espezialistek bideratutako Petö metodoaren bidezko tratamenduen kostuak.

Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da Estellerriko eremu ureztagarri berriari buruzko proiektuaren gaineko kontsulta egin dezan.**OSOKO BILKURAK ONETSIA**

Nafarroako Parlamentuko Osoko Bilkurak, 2010eko urriaren 28an egindako bileran, ondoko erabakia onetsi zuen: "Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da Estellerriko eremu ureztagarri berriari buruzko proiektuaren gaineko kontsulta egin dezan".

Legebiltzarreko Erregelamenduko 113. artikuluan ezarritakoa betez, aipatu erabakia Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agindu dut.

Iruñean, 2010eko urriaren 29an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da Estellerriko eremu ureztagarri berriari buruzko proiektuaren gaineko kontsulta egin dezan.

Nafarroako Parlamentuak Nafarroako Gobernua premiatzen du Estellerriko eremu ureztagarri berriari buruzko proiektuaren gaineko kontsulta 2011ko otsailaren 15a baino lehen egin dezan.

Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da Legebiltzarrean foru lege proiektu bat aurkez dezan Nafarroako Langile Publikoaren Estatutua arautzeko.

OSOKO BILKURAK ONETSIA

Nafarroako Parlamentuko Osoko Bilkurak, 2010eko urriaren 28an egindako bileran, ondoko erabakia onetsi zuen: "Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da Legebiltzarrean foru lege proiektu bat aurkez dezan Nafarroako Langile Publikoaren Estatutua arautzeko."

Legebiltzarreko Erregelamenduko 113. artikuluan ezarritakoa betez, aipatu erabakia Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agindu dut.

Iruñean, 2010eko urriaren 29an

Lehendakaria: Elena Torres Miranda

Erabakia. Horren bidez, Nafarroako Gobernua premiatzen da Legebiltzarrean foru lege proiektu bat aurkez dezan Nafarroako Langile Publikoaren Estatutua arautzeko.

Nafarroako Parlamentuak Nafarroako Gobernua premiatzen du abenduaren 1a baino lehen eta eduki beharreko elkarrizketak eduki ondoren aurkez dezan Legebiltzarrean Nafarroako Langile Publikoaren Estatutua arautzeko foru lege proiektu bat, zeinaren bitartez estatutua Boloniako prozesutik heldu diren titulazio berriei egokituko baitzaie.

